

Utvecklingsplan för Lunds pastorat Sammanställning över inkomna remissvar, per förslag

Nedan följer en sammanställning över inkomna remissvar. Synpunkterna från remissinstanserna redovisas förslagsvis – i den ordning förslagen presenterats i utredningen. Först följer ett diagram vari kan avläsas hur instanserna svarat kortfattat på den skala som fanns i enkäten. Därefter följer frisvaren från respektive instans på varje fråga. De är infogade ordagrant, enligt till kansliet inkomna protokoll/bilagor.

Att ha i beaktande inför läsningen av sammanställningen:

-Lunds östra stadsförsamling har lämnat frisvar i anslutning till respektive förslag, och därtill lämnat in ytterligare synpunkter i en särskild skrivelse. Synpunkterna har bäring på såväl avsnitten Verksamhet, Fastigheter och lokaler som Personal och Övergripande synpunkter. Skrivelsen i sin helhet följer i slutet av denna sammanställning.

-Fastighetsutskottet lämnar ett samlat frisvar för området Fastigheter och lokaler, vilket återfinns på s. 26.

-Helgeands församling har inte gjort någon bedömning av förslagen 15 och 18, men inte heller angett att de avstår från att svara. Däremot finns det frisvar.

-Utredningen har av kyrkorådet remitterats till Samarbetsrådet för samarbetskyrkan Sankt Knut i dess egenskap av remissorgan. EFS på Sankt Knuts styrelse har tillsatt en arbetsgrupp för att avge sin syn på utredningen till samarbetsrådet och sänt utredningen vidare till alla medlemmar. Vid sammanträde 2023-08-29 har samarbetsrådet beslutat att betrakta svaren från Lunds östra stadsförsamling resp. EFS-föreningen såsom samarbetsrådets svar på remissen. Förstnämnda benämns i detta sammanhang S 1 och sistnämnda S 2. EFS-föreningen har därtill lämnat ytterligare synpunkter i en särskild skrivelse. Skrivelsen i sin helhet följer i slutet av denna sammanställning.

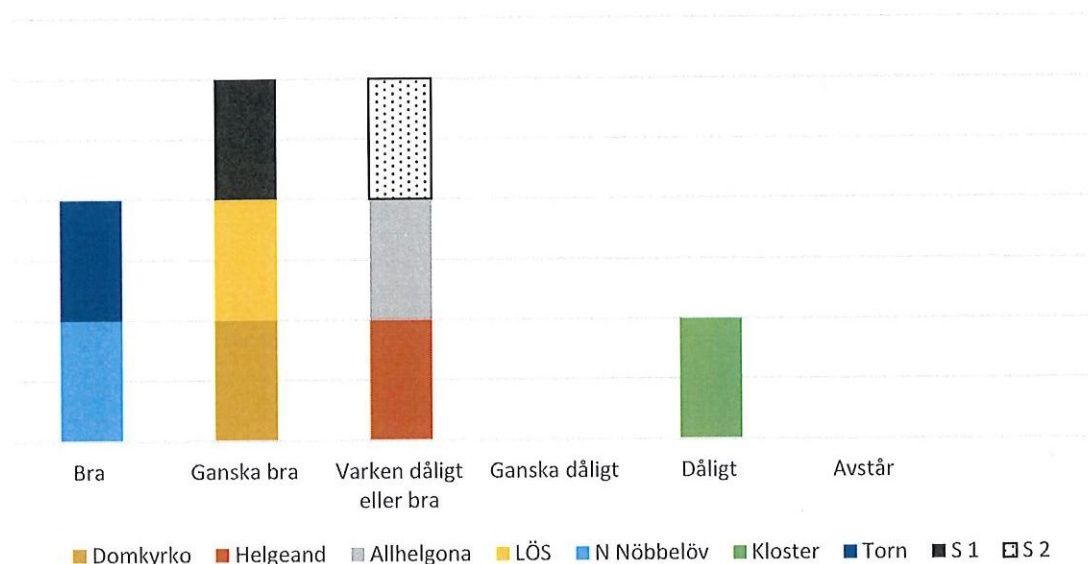
VERKSAMHET

Förslag 1

Församlingarna blir noder för någon eller några verksamheter som på dessa ställen får en starkare ställning, medan annat istället tas bort helt eller får svagare fokus. Det som försvagas eller tas bort på vissa ställen flyttar då istället över till en eller några andra församlingar som i sin tur blir noder för just den verksamheten.

Hur bedömer ni förslag 1? Sätt kryss i den ruta som bäst överensstämmer med ert svar.

Förslag 1



Frisvar förslag 1

Lunds domkyrkoförsamling

-För att förslaget skall fungera krävs att respektive församlingsråd känner delaktighet och engagemang för sina särskilda uppgifter för det gemensamma. Principerna skall uttryckas i församlingsinstruktionen och arbetslagen i respektive församling tillsättas med utgångspunkt från bland annat den särskilda uppgiften.

-Församlingsrådet ser förslaget som en nödvändig åtgärd på den rådande ekonomiska situationen. Vi förutsätter att den grundläggande uppgiften fortsatt kommer att bäras av respektive församling. Samtidigt väcker förslaget en oro i rådet om vad som händer med församlingssynen i pastoratet när respektive församling blir nod för en särskild verksamhet och åldersgrupp. Utvecklingen väcker frågor som kräver reflexion kring församlingssyn utöver det kyrkoordningen formulerar i relation till den grundläggande uppgiften. En församling är mer än dess verksamheter.

Lunds Allhelgonaförsamling

Beskrivningen är en återgivning av rådande situation och förhållanden. Kan beskrivas som en slags ögonblicksbild. Noderna bör vara flexibla och föränderliga utifrån förändringar i omvärlden och förändrade förutsättningar. Utvecklingsplanen innehåller en grundlig omvärldsanalys vilket är positivt.

Lunds östra stadsförsamling

Beroende på hur principen för noder omsätts i praktiken kan det bli bra eller dåligt.

Norra Nöbbelövs församling

Församlingsrådet vill påpeka vikten av kommunikation när verksamhet skall ske nodvis. Den information som idag sker församlingsvis är bra med det måste ses över hur pastoratet kommunicerar verksamhet över församlingsgränserna så att det blir tydligt vart människor kan vända sig.

S:t Peters klostets församling

Församlingsrådet ställer sig frågan vad det är att vara församling med systemet med noder? Hur kan vi vara församling trots att verksamheter tas bort i och med "nodsystemet" som föreslås? Är vi församling när verksamheter/områden tas bort? Församlingsrådet vill att St Peters Klosters församling fortsatt ska vara en mötesplats för församlingsmedlemmar i alla åldrar och dem som söker sig till kyrkan i alla åldrar. Församlingsrådet menar att samtalet kring att vara församling nu och i framtiden borde vara utgångspunkten i de utmaningar vi står inför. Vi får inte heller glömma att grunden i vårt arbete är Jesus Kristus.

Torns församling

Kommentar: Vi saknar området "vuxna", för Torns del. Lite beroende på vad man lägger in i begreppet vuxenverksamhet.

Samarbetsrådet S 1

Beroende på hur principen för noder omsätts i praktiken kan det bli bra eller dåligt.

Samarbetsrådet S 2 (samlat frisvar för område Verksamhet, förslag 1-14)

Vi ser fördelar med noder men också problem. Det är fint att kunna samla kompetens mer koncentrerat där den behövs. Vissa verksamheter är smala och redan väl etablerade på en plats, tex sjukhuskyrkan och studentprästerna.

Risken är att förslaget är alltför kortsiktigt eftersom uppdelningen av tex konfirmander, barn och familj, musik etc bygger på hur verksamheten ser ut just nu. Vi önskar en flexibilitet i nodperspektivet.

Det diakonala arbetet är centralt i varje församling.

Att Familjerådgivningen placeras inom Allhelgonaförsamlingen bygger på att man behåller sina lokaler inom Allhelgonaförsamlingens område.

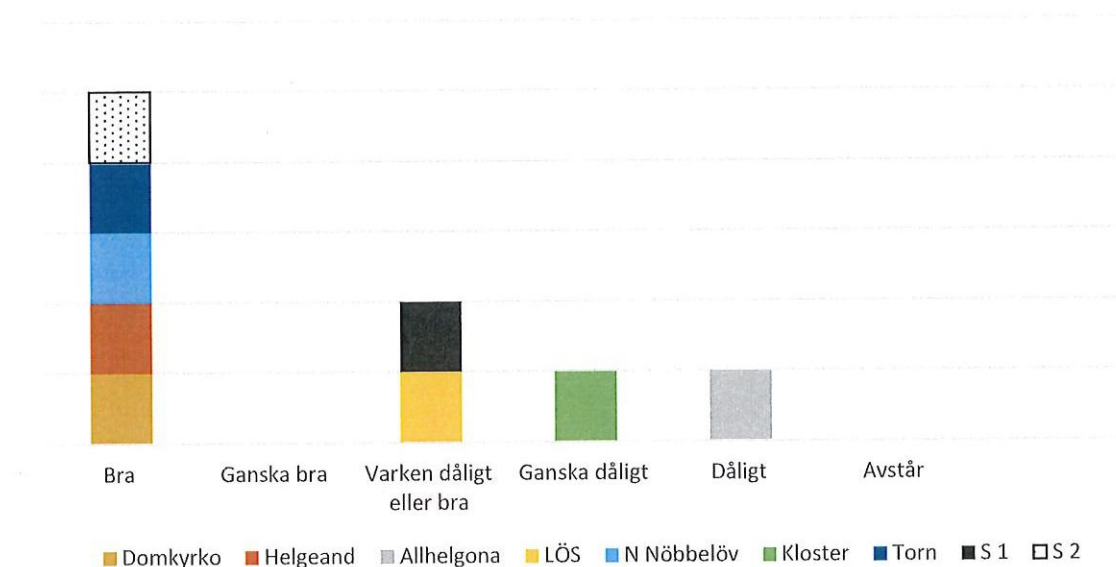
Förslag 2

Samtliga församlingar blir noder för Gudstjänster, Kyrkliga handlingar, Närvaro i lokalsamhället samt Lärande och undervisning.

Hur bedömer ni förslag 2? Sätt kryss i den ruta som bäst överensstämmer med ert svar:



Förslag 2



Frisvar förslag 2

Lunds domkyrkoförsamling

-Se frisvar under förslag 8.

Helgeands församling

Det går inte att runda församlingens huvuduppgifter: gudstjänst, undervisning, diakoni och mission.

Lunds Allhelgonaförsamling

Vår kyrkas fundament, uttryckt i Kyrkoordningen, baseras på gudstjänster, diakoni, undervisning och mission. Alla fundament skall vara företrädade i varje församling.

Diakonins verksamhet skall finnas **i varje** församling. Uttryck för detta saknar vi i utvecklingsplanens nod 2.

Lunds östra stadsförsamling

Förslaget är otydligt i vilken mån det diakonala uppdraget ingår i Närvaro i lokalsamhället. Diakoni bör finnas som nod i varje församling.

S:t Peters klosters församling

Det är positivt att varje församling förblir noder för gudstjänster, kyrkliga handlingar, närvaro i lokalsamhället samt för lärande och undervisning. Församlingsrådet anser att i varje församling ska diakoni finnas med, då detta är en central del av Svenska kyrkans grundläggande uppgift.

Församlingsrådet menar att alla församlingar har ett ansvar för diakoni och därmed bör bli nod för diakoni. Likaså finns det en undran hur vi kan bevara den lokala närvaron i lokalsamhället när den diakonala verksamheten försvagas. Kopplingen mellan Diakoni och Barn och familjeverksamhet är viktig.

Samarbetsrådet S 1

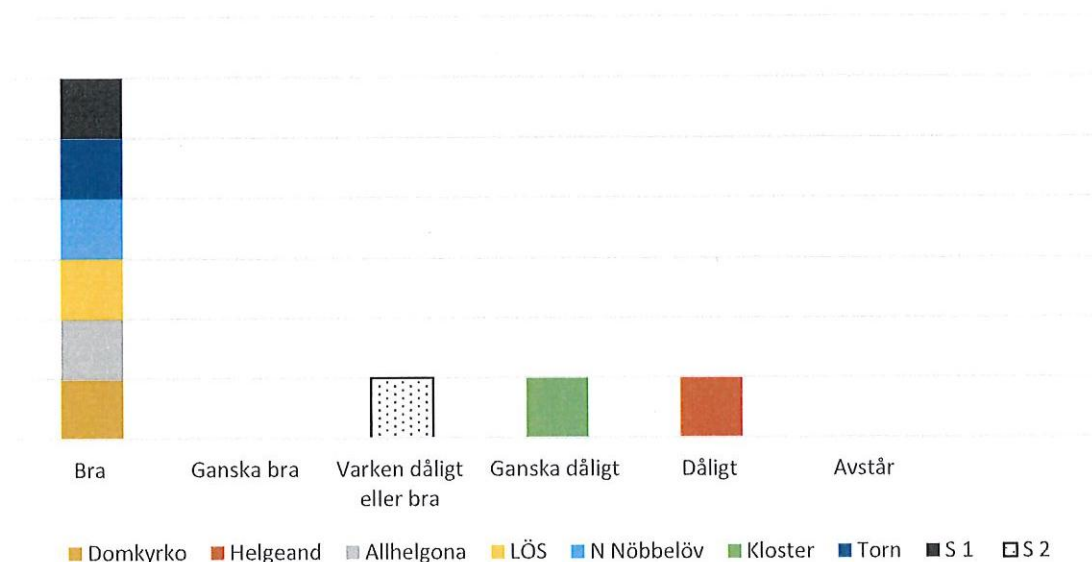
Förslaget är otydligt i vilken mån det diakonala uppdraget ingår i Närvaro i lokalsamhället. Diakoni bör finnas som nod i varje församling.

Förslag 3

Lunds domkyrkoförsamling, Lunds Allhelgonaförsamling och Lunds östra stadsförsamling blir noder för Vuxen.

Hur bedömer ni förslag 3? Sätt kryss i den ruta som bäst överensstämmer med ert svar:

Förslag 3



Frisvar förslag 3

Lunds domkyrkoförsamling

–"Vuxen" bör inte ses som en grupp avskild från barn och familj. Kontakten med familjen upphör tyvärr ofta när den inte längre innefattar små barn. Det är när barnen är små som deras föräldrar, som är vuxna, lättast kan nås. Det kräver uppmärksamhet på föräldrarnas delaktighet. Vuxna är inte bara "Äldre".

Helgeands församling

Vuxenverksamhet är avgörande för församlingens fortbestånd.

Lunds Allhelgonaförsamling

I Allhelgonaförsamlingens "After work" och församlingskvällar möter man även den som inte självklart söker sig till gudstjänster.

Musik i kyrkorummet ger andliga upplevelser och kan vara ett sätt att nalkas kyrkan för den som inte självklart går till söndagsmässan. Allhelgonaförsamlingen vill söka många möjligheter att nå människors hjärtan. Allhelgonaförsamlingen har ambitionen att vara ett centrum för teologisk fördjupning genom samtal och diskussioner.

S:t Peters klosters församling

Församlingsrådet menar att Sankt Peters Klosters församling bör vara en nod för Vuxna. Barn- och familjeverksamhet är också vuxenverksamhet som inte bara har barnen i fokus.

Församlingen vill fortsätta vara en mötesplats för alla åldrar. Ett exempel på detta är församlingens engagemang inom ekumenik, internationella frågor och miljö.

S:t Peters kloster är mer än Petersgården. Klosterkyrkan och dem som går i gudstjänst där är inte främst Barn och familj. Klosterkyrkans är en del av både stiftets och pastoratets pilgrimsarbete och dess rum lämpar sig för bibelstudier och är ett komplement i centrala Lund. Petersgården med sitt stora torg inbjuder till möten över generationsgränserna.

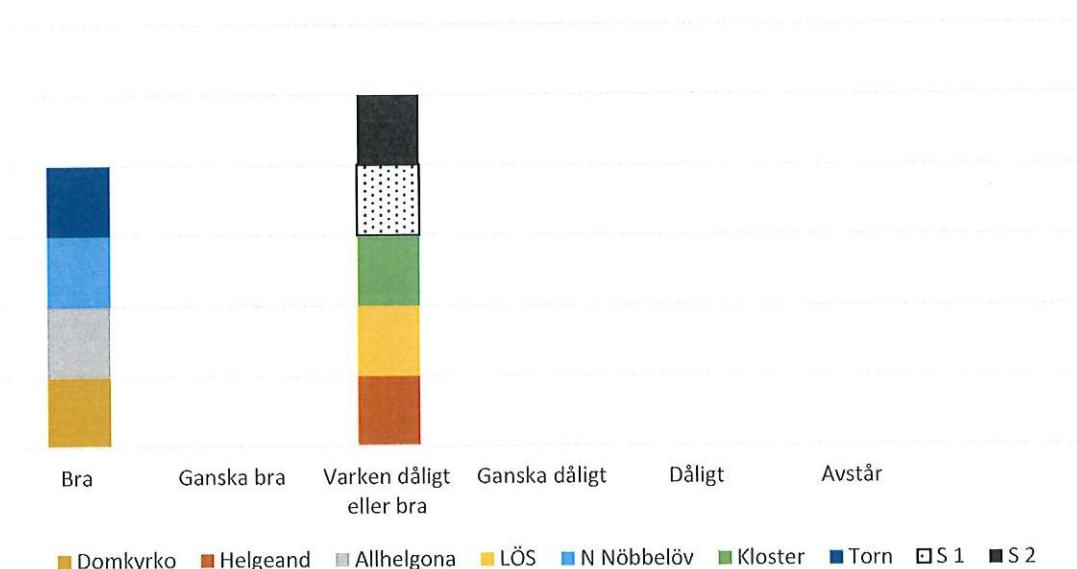
Församlingsrådet är positiva till att utveckla samverkan mellan citykyrkorna kring Vuxenverksamhet.

Förslag 4

Lunds Allhelgonaförsamling och Norra Nöbbelövs församling blir noder för Unga.

Hur bedömer ni förslag 4? Sätt kryss i den ruta som bäst överensstämmer med ert svar:

Förslag 4



Frisvar förslag 4

Lunds Allhelgonaförsamling

Allhelgonaförsamlingen har inom sitt område en av Sveriges största koncentrationer av gymnasieskolor och därmed gymnasieungdomar. Tjänst som gymnasiepräst bör finnas tillknuten församlingen av detta skäl. En utmaning och väsentlig frågeställning är hur vi arbetar med de ungdomar som inte är studenter.

Lunds östra stadsförsamling

Integration av unga och unga vuxna är önskvärt också i en församling som inte har detta nodansvar.

S:t Peters klosters församling

Församlingsrådet ställer sig undrade till huruvida vi i pastoratet ska arbeta med att inte tappa unga under övergången mellan barn, konfirmand och unga. Detta blir en särskild utmaning när noderna för Barn och Familj, konfirmand samt Unga inte finns i samma församling.

Samarbetsrådet S 1

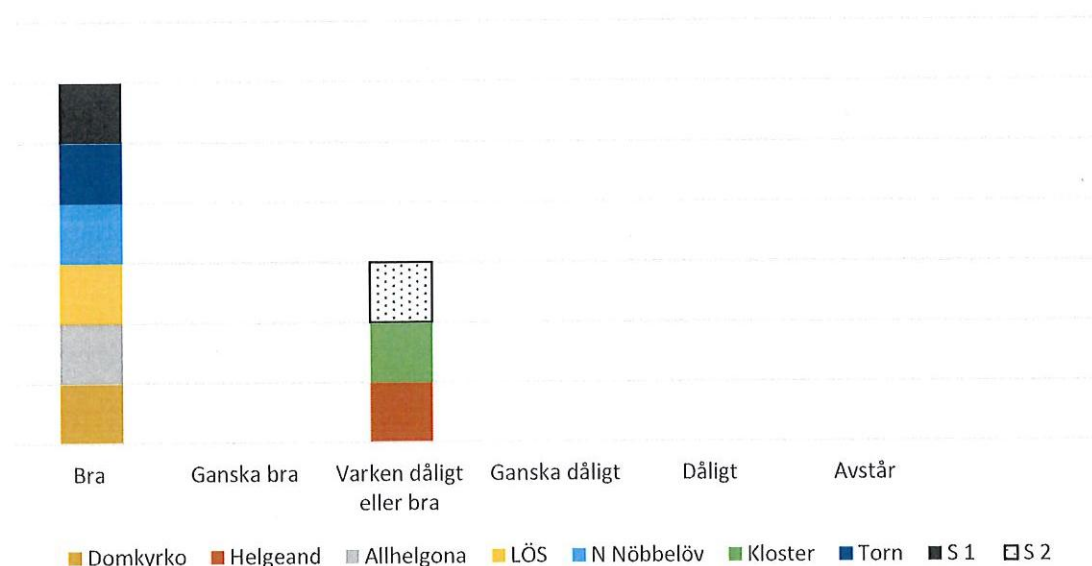
Integration av unga och unga vuxna är önskvärt också i en församling som inte har detta nodansvar.

Förslag 5

Lunds domkyrkoförsamling, Lunds Allhelgonaförsamling, Lunds östra stadsförsamling, Norra Nöbbelövs församling, och Torns församling blir noder för Konfirmander.

Hur bedömer ni förslag 5? Sätt kryss i den ruta som bäst överensstämmer med ert svar:

Förslag 5



Frisvar förslag 5

Lunds Allhelgonaförsamling

Allhelgonaförsamlingen välkomnar skolavslutningar och ser dessa vara en möjlighet för unga att få komma in i ett kyrkorum och bli bekanta med och möta vad som där finns.

Det är nödvändigt att ta emot alla som önskar konfirmera sig. Allhelgona församling har en stor konfirmandverksamhet, Åhuslägret och Unplugged. Vi har även fortsättningsgrupper för fördjupad gemenskap efter konfirmationen. Allhelgonakyrkans storlek ger möjlighet till samvaro i kyrkorummet. Det gäller såväl konfirmandtiden som ungdomstiden efter konfirmationen. Några konfirmationer från grannförsamlingar sker i Allhelgonakyrkan på grund av kyrkans storlek. Alla församlingar, även de som för tillfället inte har egen konfirmandundervisning, bör ha rutiner för att bjuda in konfirmerade ungdomar till aktiviteter och verksamhet.

S:t Peters klosters församling

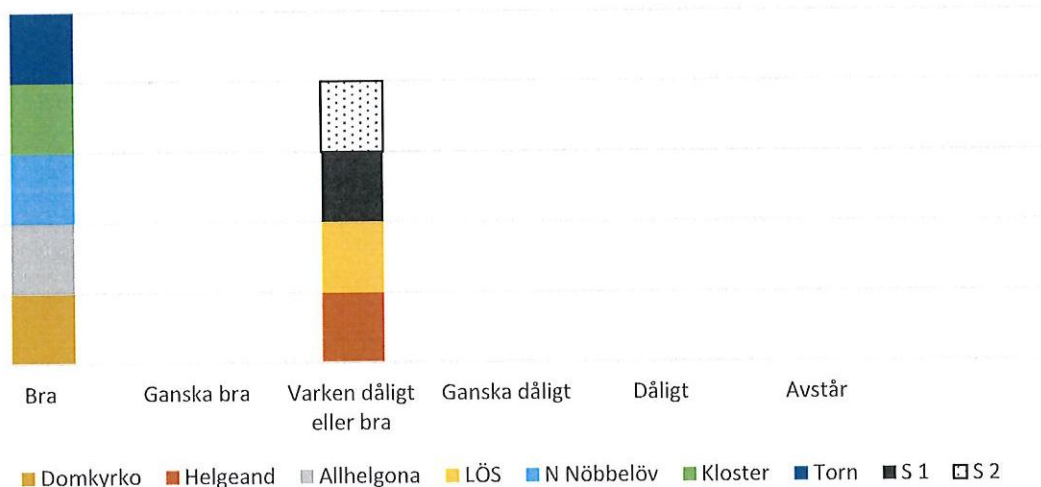
Församlingsrådet ställer sig undrade till huruvida vi i pastoratet ska arbeta med att inte tappa unga under övergången mellan barn, konfirmand och unga. Detta blir en särskild utmaning när noderna för Barn och Familj, konfirmand samt Unga inte finns i samma församling.

Förslag 6

Lunds östra stadsförsamling, Norra Nöbbelövs församling, S:t Peters klosters församling och Torns församling blir noder för Barn och familj.

Hur bedömer ni förslag 6? Sätt kryss i den ruta som bäst överensstämmer med ert svar.

Förslag 6





Frisvar förslag 6

Lunds Allhelgonaförsamling

Det är viktigt att följa den demografiska utvecklingen i pastoratet för att kunna möta förändringar som kan påverka var och hur barn-och familjearbetet skall bedrivas.

Lunds östra stadsförsamling

Beror på konsekvenserna av förslag 17, uthyrning av Petersgården.

S:t Peters klosters församling

S:t Peters kloster är en självklar nod för Barn och familj. Petersgården är en mycket bra lokal för Barn och familjeverksamhet.

Inom ramen för barnverksamheten är även de två förskolorna på Petersgården knutna. Här ser vi en positiv möjlighet för pastoratet att nå ut till familjer.

Samarbetsrådet S 1

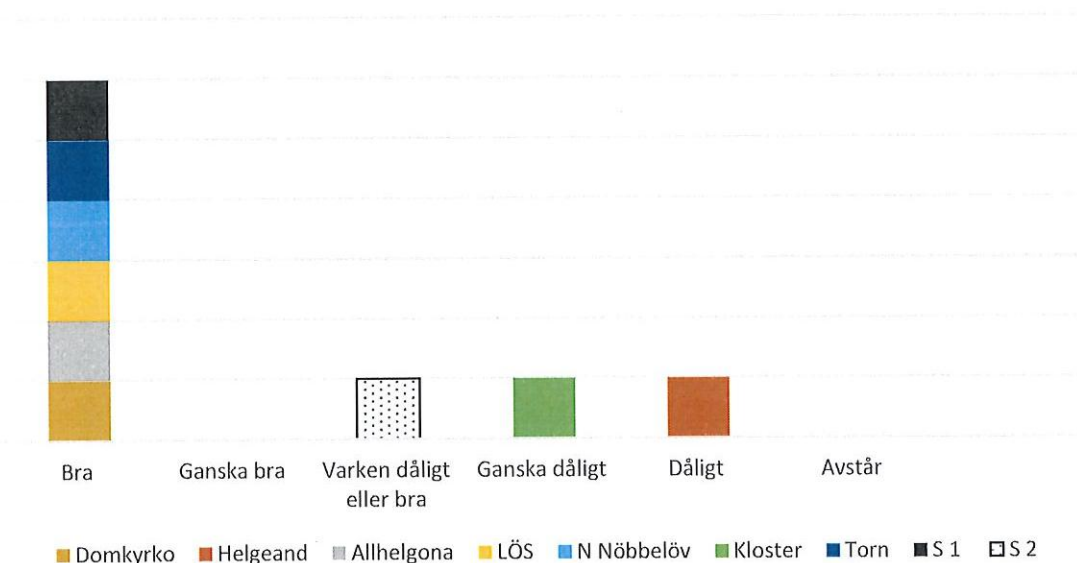
Beror på konsekvenserna av förslag 17, uthyrning av Petersgården.

Förslag 7

Lunds domkyrkoförsamling, Lunds Allhelgonaförsamling, Lunds östra stadsförsamling, Norra Nöbbelövs församling och Torns församling blir noder för Musik och/eller körer.

Hur bedömer ni förslag 7? Sätt kryss i den ruta som bäst överensstämmer med ert svar.

Förslag 7



Frisvar förslag 7

Helgeands församling

Att musik- och körverksamhet ska vara prioriterat i Helgeand.

Lunds Allhelgonaförsamling

Genom musiken når man människor som inte traditionellt söker sig till kyrkan. Musiken har en missionerande kraft och kan befrämja människor sökande till kristen tro och kyrka.

Att uppleva musiken i ett kyrkorum kan vara en väg till tro. I Allhelgonakyrkan ges stora konserter med huvudsakligen sakralt innehåll men även mindre med folkmusik.

Under kulturnatten öppnas kyrkan för en bred palett av sång och musik. Genom sin storlek kan även t ex Kommunala Musikkolan i Allhelgona ha julkonserter och många barn och ungdomar får uppleva kyrkan.

S:t Peters klostets församling

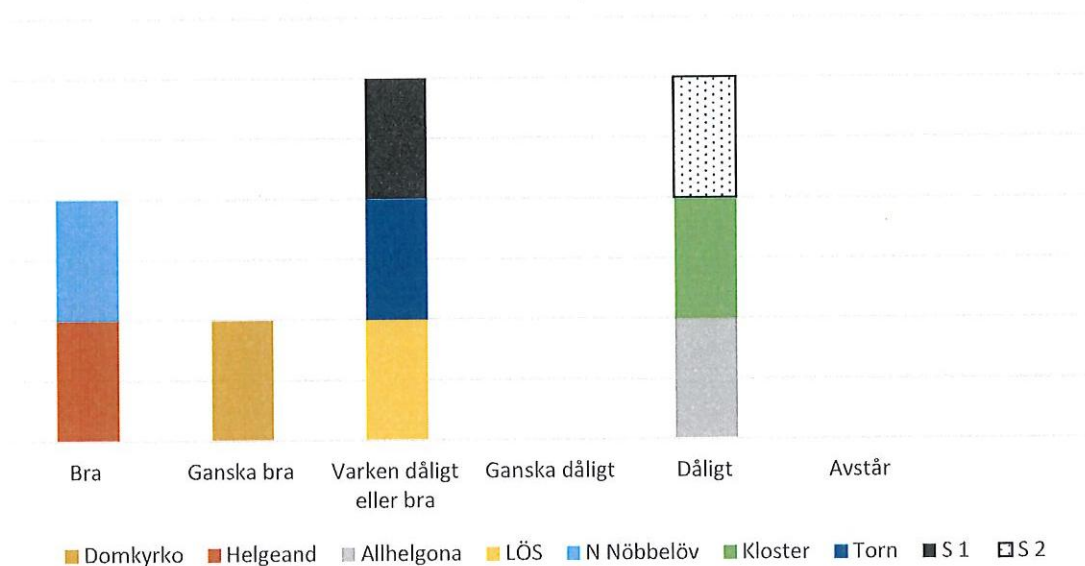
Alla församlingar bör vara en nod för Musik och/eller körer. Församlingsrådet menar att musik- och körverksamhet är en central del i att vara församling. Inte minst körverksamheten som berikar gudstjänstlivet och liturgin. Likaså menar församlingsrådet att Klosterkyrkan kan vara en passande central lokal för kör och musik, särskilt för mindre konserter som inte passar Allhelgonakyrkan och Domkyrkan. Församlingsrådet värnar också om att församlingen ska ha en kyrkomusiker som bedriver kör- och musikverksamhet. Klosterkyrkan är en populär kyrka för kyrkliga handlingar och detta bör beaktas så att församlingens även har kyrkomusiker i församlingens verksamhet.

Förslag 8

Helgeands församling blir nod för Diakonalt centrum.

Hur bedömer ni förslag 8? Sätt kryss i den ruta som bäst överensstämmer med ert svar:

Förslag 8



Frisvar förslag 8

Lunds domkyrkoförsamling

-En flytt av DC till Helgeand kräver en analys av hur diakonin i pastoratet med lite nya förutsättningar kan utgöra en fungerande helhet.

-En förutsättning är att varje församling har diakonal verksamhet.

-Att förlägga nod för Diakonalt Centrum till utkanten av staden är inte optimalt. Utvecklingsplanen diskuterar även problemet och visar på ett förtroendefullt sätt på möjligheterna som finns i Helgeandsgården och att personalen i verksamheten stödjer förslaget.

Lunds Allhelgonaförsamling

Diakonicentralens nuvarande belägenhet i en av Sveriges första och äldsta församlingshem bör bibehållas. Verksamheten som här bedrivs gynnas väsentligen av ett cityläge.

Om byggnaden är i ett så dåligt skick att den inte kan användas för kyrkans behov är detta anmärkningsvärt. Hur underhållsåtgärder prioriteras i förvaltarskapet av pastoratets fastigheter bör kanske underställas en kontinuerlig kritisk granskning.

Lunds östra stadsförsamling

Beroende på konsekvenserna med avseende på mobilitet.

Norra Nöbbelevs församling

Församlingsrådet anser att det är svårt att se hur det diakonala arbetet ute i församlingarna skall komma att fungera i förhållande till det diakonala centret och när församlingsrådet inte vet vilka församlingar som kommer att drabbas av nedskärningar gällande just diakonala tjänster men även i viss mån prästtjänster.

S:t Peters klostets församling

Den grundläggande uppgiften diakoni bör finnas kvar i varje församling. Likaså undrar vi vad för signaler pastoratet sänder med flytten av Diakonicentralen från Ugglan i centrum till Helgeandsgården på Klostergården? Vad och vilka får synas i stadens centrum? Riskerar vi att cementera utanförskapet i vår stad?

Torns församling

Kommentar: Har Helgeand lokaler för verksamheten diakonalt centrum? Kan S:t Hans vara ett alternativ?

Samarbetsrådet S 1

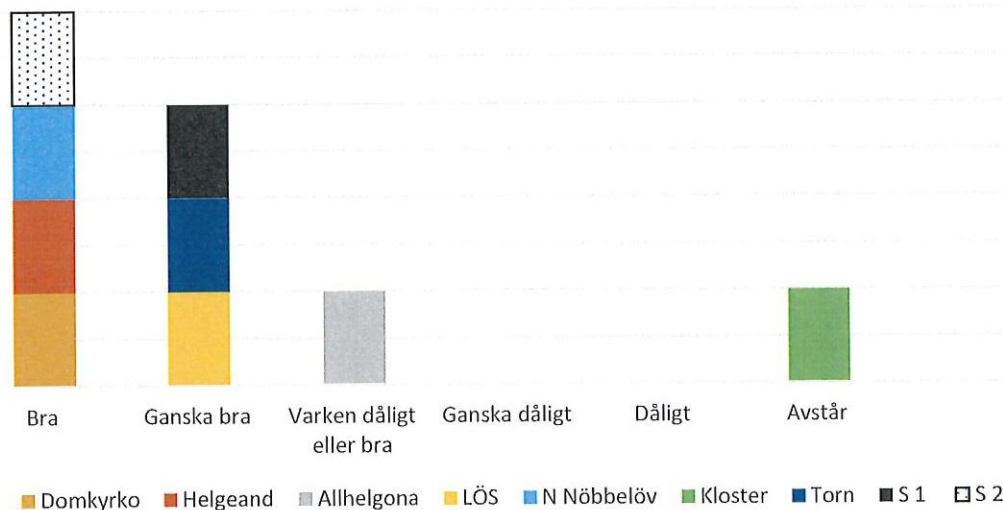
Beroende på konsekvenserna med avseende på mobilitet.

Förslag 9

Lunds domkyrkoförsamling blir nod för Nätverk (kultur, samhälle, ekumenik, universitet).

Hur bedömer ni förslag 9? Sätt kryss i den ruta som bäst överensstämmer med ert svar:

Förslag 9



Frisvar förslag 9

Lunds Allhelgonaförsamling

Detta behöver ej betecknas som en nod då det är något alla församlingar är engagerade i genom att vara närvarande i lokalsamhället.

Lunds östra stadsförsamling

Beroende på hur övriga församlingar involveras i nodens verksamhet.

Samarbetsrådet S 1

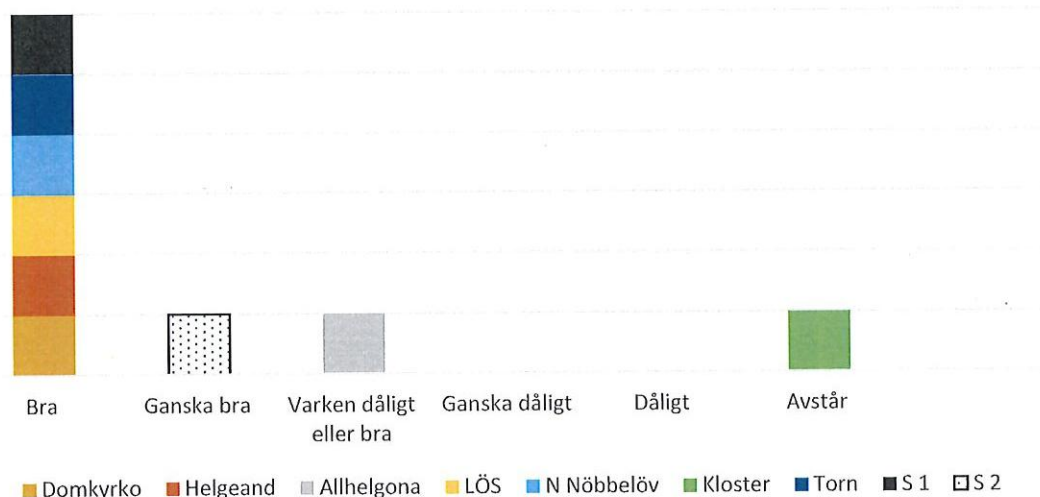
Beroende på hur övriga församlingar involveras i nodens verksamhet.

Förslag 10

Domkyrkan är Stiftskatedral. Detta är reglerat bl.a. i kyrkoordningen. På sidan 37 i utredningen finns ett förslag på beskrivning av Lunds domkyrkoförsamling som nod för detta.

Hur bedömer ni förslag 10? Sätt kryss i den ruta som bäst överensstämmer med ert svar.

Förslag 10



Frisvar förslag 10

Lunds domkyrkoförsamling

- Vi tycker att texten om Lunds domkyrkoförsamling på sidan 37 och 38 i utvecklingsplanen på ett bra sätt beskriver Domkyrkans uppgift som församlingskyrka, stiftskyrka och besöksmål. I verksamheten är dessa olika uppdrag väl integrerade med varandra. Att bevara denna integration är viktigt inför framtiden. Kulturarv, tro och teologi vävs samman. De olika perspektiven på Domkyrkan berikar varandra och är även ett bidrag till pastoratet i dess helhet. Vi värdesätter att ett rikt gudstjänstliv lyfts fram. Den öppna verksamheten med upp emot 700 000 besök ger en möjlighet att nå människor som annars inte har så mycket kontakt med kyrkan. I Domkyrkans lärandeuppdrag ingår skolprogram, visningar, utbildning och fortbildning. Vi är positiva till och ställer oss bakom utvecklingsplanens förslag till noder i domkyrkoförsamlingen.

Vi vill även betona betydelsen av Domkyrkoforum. Funktionen som besökscentrum, plats för samverkan med samhälle, kulturliv och universitet och sammanhang för fördjupning i kristen tro är ytterst vital för verksamheten.

Lunds Allhelgonaförsamling

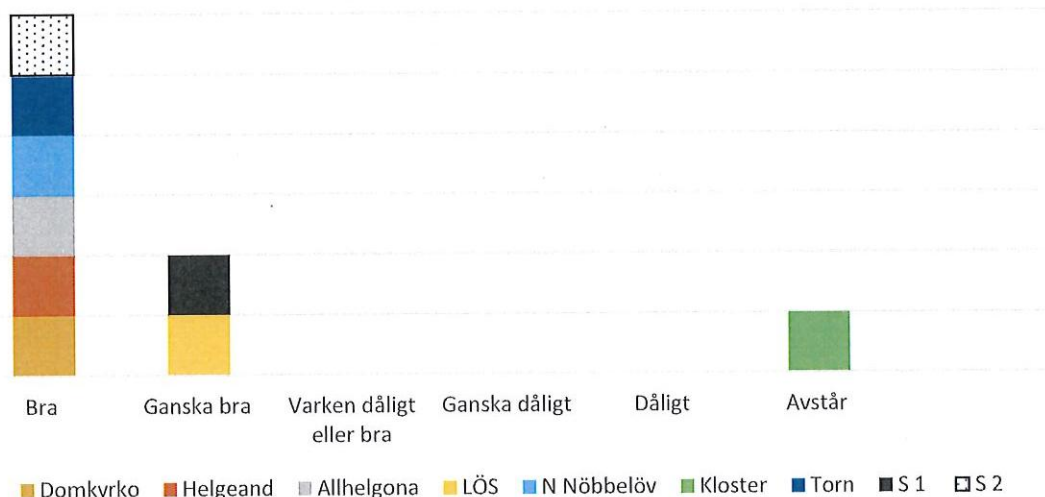
Detta behöver inte vara en nod då skrivningen har en direkt motsvarighet i Kyrkoordningen.

Förslag 11

Lunds domkyrkoförsamling blir nod för Studentpräster.

Hur bedömer ni förslag 11? Sätt kryss i den ruta som bäst överensstämmer med ert svar.

Förslag 11



Frisvar förslag 11

Lunds östra stadsförsamling

Observera att studenterna bor och verkar över hela staden, vilket också bör speglas i pastoratets studentarbete.

Samarbetsrådet S 1

Observera att studenterna bor och verkar över hela staden, vilket också bör speglas i pastoratets studentarbete.

Förslag 12

Lunds Allhelgonaförsamling blir nod för Sjukhuskyrkan.

Hur bedömer ni förslag 12? Sätt kryss i den ruta som bäst överensstämmer med ert svar.

Förslag 12



Frisvar förslag 12

Lunds Allhelgonaförsamling

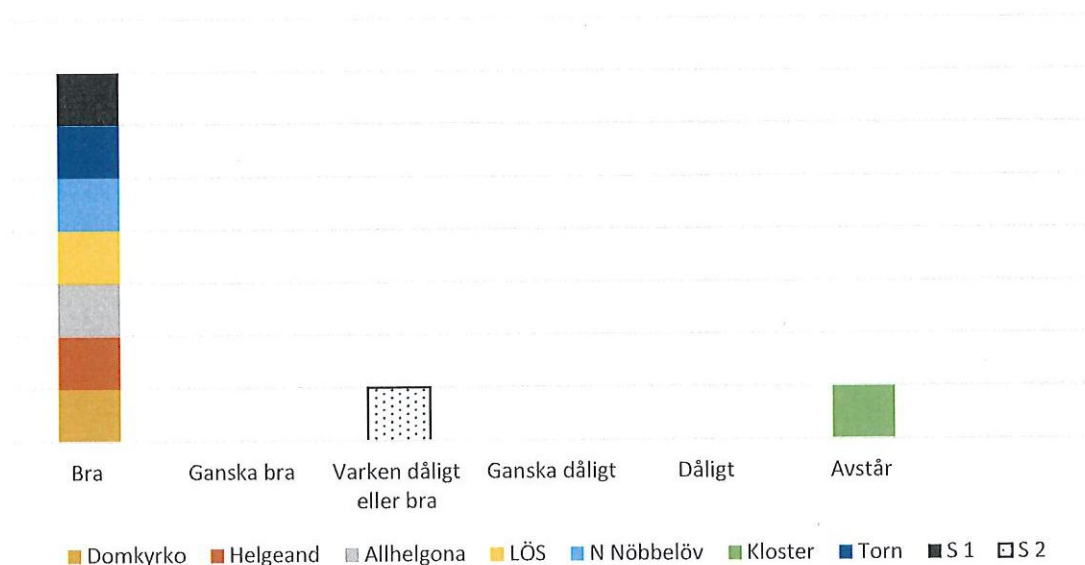
Allhelgonakyrkan är belägen i direkt anslutning till sjukhusområdet varför anknytningen är naturlig. Läget så nära ett stort universitetssjukhus är unikt. Kyrkan erbjuder stillhet för t ex den som fått ett svårt besked eller vill söka sig ut från sjukhuset en stund. Kyrkan erbjuder ett stilla rum vilket saknas på sjukhuset. I Allhelgonakyrkan, med generösa öppettider, finns möjlighet till ljusständning. Sjukhuskyrkan, som är tillknuten Allhelgona församling, arbetar med andliga och existentiella frågor för såväl patienter som anställda. Många anställda passerar kyrkan varje dag och många patienter, anhöriga och anställda söker sig en stunds ro i kyrkan.

Förslag 13

Lunds Allhelgonaförsamling blir nod för "Funkis"/Personer med IF (Intellektuell funktionsnedsättning).

Hur bedömer ni förslag 13? Sätt kryss i den ruta som bäst överensstämmer med ert svar.

Förslag 13



Frisvar förslag 13

Lunds Allhelgonaförsamling

Allhelgonakyrkan har en över 50-årig tradition av arbete med integration mellan ungdomar med och utan funktionshinder. I gudstjänsterna tjänstgör funktions varierade som gudstjänstvärdar och deras möjligheter tas tillvara. En vardagkväll i veckan finns verksamhet för vuxna funktions varierade. Sommartid erbjuds genom föreningen "Dag för dag" lägerveckor i kyrklig rytm för gruppen på Stiftsgården Åkersberg.

Lägret ger möjlighet till andlig fördjupning och samvaro. Allhelgona församling har ett samarbetsavtal med föreningen.

Åhuslägret äger rum i Åhus men verksamhetens hemkyrka är Allhelgonakyrkan. För de funktions varierade som deltar och deltagit i Åhuslägret är Allhelgonakyrkan ett andra hem.

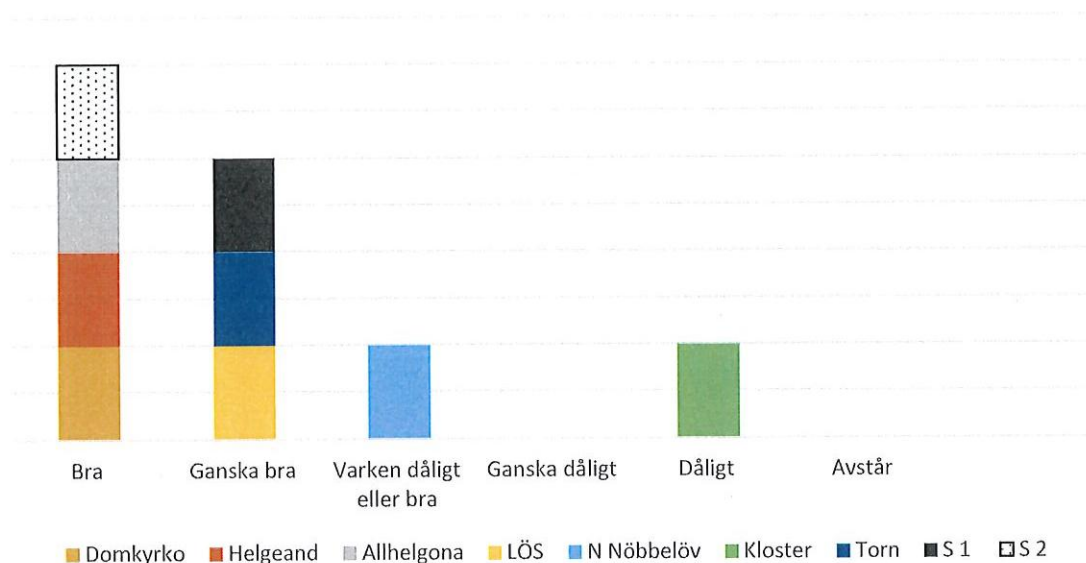
Det gäller även deras syskon, föräldrar och i många fall far-och morföräldrar. Kyrkorummet är en stor och omistlig trygghet för familjerna. Varje läger börjar med en stor gudstjänst i Allhelgonakyrkan dit årets konfirmander med familjer och tidigare konfirmander och deras familjer fyller den stora kyrkan till sista bänkrad.

Förslag 14

Lunds Allhelgonaförsamling blir nod för Familjerådgivning.

Hur bedömer ni förslag 14? Sätt kryss i den ruta som bäst överensstämmer med ert svar.

Förslag 14



Frisvar förslag 14

Lunds Allhelgonaförsamling

Noden för Familjerådgivningen bör följa lokaliseringen av mottagningen.

Lunds östra stadsförsamling

Beror på var familjerådgivningen placeras. Noden bör tilldelas den församling man har lokaler i.

Norra Nöbbelevs församling

Församlingsrådet ställer sig frågande till om pastoratet skall ha en familjerådgivning i framtiden och ser fram emot en utredning av denna fråga. Ska det finnas borde kopplingen till kyrka bli tydligare.

S:t Peters klostets församling

Då familjerådgivningen idag är i en lokal där förslaget är att lokalen sägs upp och framtida plats bör utredas borde beslutet kring vilken församling den ska knytas tills vänta tills ny placering för familjerådgivningen är klar. Alternativt att förslaget till beslut formuleras om.

Torns församling

Kommentar: Hur löses lokalfrågan om den hyrda lokalen sägs upp?

Samarbetsrådet S 1

Beror på var familjerådgivningen placeras. Noden bör tilldelas den församling man har lokaler i.

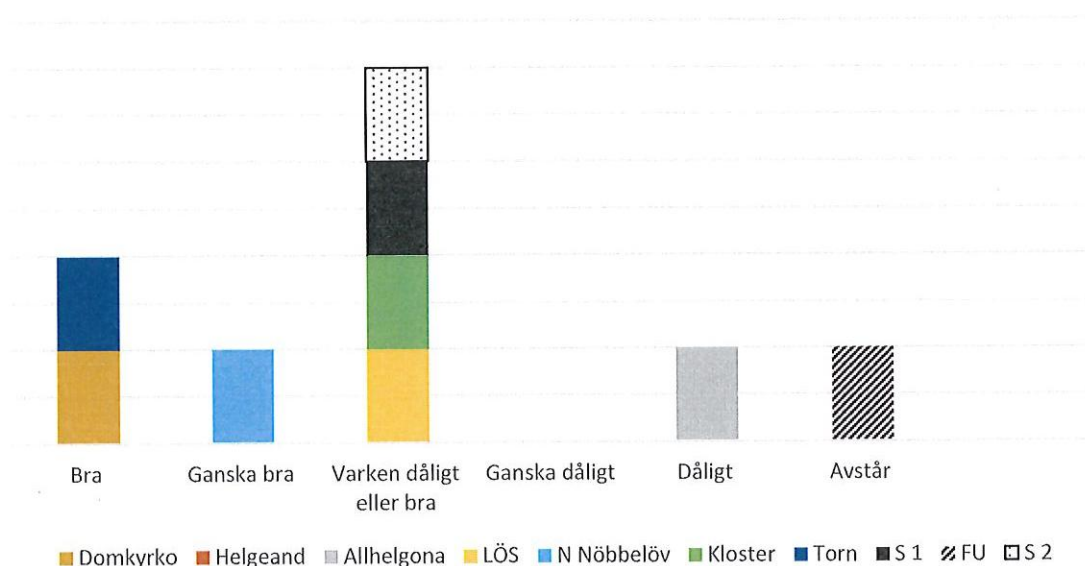
FASTIGHETER OCH LOKALER

Förslag 15

Ugglan 12 (Diakonicentralens lokaler) hyrs ut som en konsekvens av Diakonicentralens flytt till Helgeandsgården.

Hur bedömer ni förslag 15? Sätt kryss i den ruta som bäst överensstämmer med ert svar.

Förslag 15



Frisvar förslag 15

Lunds domkyrkoförsamling

-Vårt enkätsvar förutsätter att det är lönsamt att hyra ut.

Helgeands församling

Inriktningen bör vara att sälja fastigheten Ugglan.

Lunds Allhelgonaförsamling

Vår uppfattning är att församlingshemmet Ugglan skall renoveras och användas utifrån diakonins behov. Det är enligt uppgift Sveriges äldsta församlingshem. I det fall fonderade medel finns att tillgå bör dessa användas.

Lunds östra stadsförsamling

Konsekvensanalys särskilt med avseende på mobilitet saknas.

Norra Nöbbelövs församling

Församlingsrådet diskuterar frågan att lägga pengar på att renovera för att hyra ut i förhållande till att sälja fastigheterna och placera pengarna inför framtida behov. I denna fråga hade församlingsrådet gärna sett siffror hur det är tänkt och varför slutsatsen blev uthyrning.

S:t Peters klostets församling

Församlingsrådet ställer sig frågande till var finns beslutet eller förslaget till beslut att flytta Diakonicentralen till Helgeandsgården?

Församlingsrådet funderar kring om begräsningar ska sättas till vilken aktör lokalen hyrs ut till.

Församlingsrådet undrar också vad kostnaden kommer bli för att renovera fastigheten om den ska hyras ut?

Torns församling

Kommentar: Kyrkan ska förvisso kanske inte ägna sig åt att vara fastighetsförvaltare, men vi ser ett stort framtida ekonomiskt värde i att inte avyttra fastigheter vi äger. Om vi inte har behov av dem just nu för vår egen verksamhet så kan ju en uthyrning generera pengar in.

Samarbetsrådet S 1

Konsekvensanalys särskilt med avseende på mobilitet saknas.

Samarbetsrådet S 2

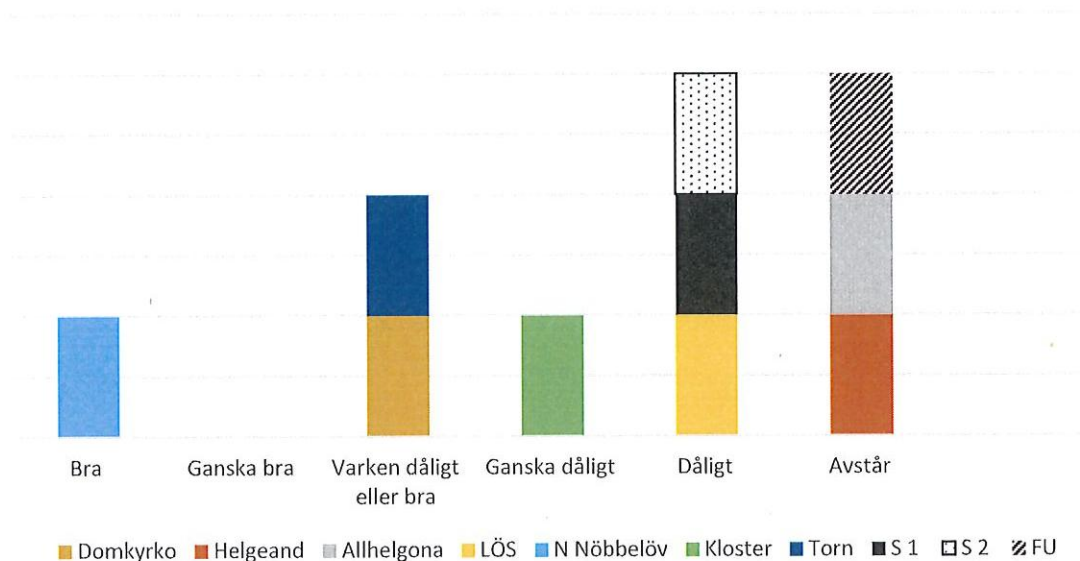
Vi är tveksamma till flytten av diakonin bort från centrum men om den genomförs bör Ugglan till en början hyras ut då det är Svenska kyrkans äldsta församlingshem och nog bör stanna i pastoratets ägo en tid framöver.

Förslag 16

S:t Knuts församlingsgård sägs upp.

Hur bedömer ni förslag 16? Sätt kryss i den ruta som bäst överensstämmer med ert svar.

Förslag 16



Frisvar förslag 16

Lunds domkyrkoförsamling

-Vi saknar en konsekvensanalys av förslaget.

S:t Peters klostets församling

Att säga upp S:t Knuts församlingsgård anser församlingsrådet vara dåligt då den lokala närvaron på Linero, Råbylund och Råby försämras kraftigt. Vad händer med verksamheten och engagemanget i lokalsamhället när församlingshemmet sägs upp? Vad händer med dem som inte kan tas till andra församlingslokaler i Lunds Östra stadsförsamling och i pastoratet?

Torns församling

Kommentar: Vart tar verksamheten vägen?

Det här förslaget till åtgärd ser vi som en tråkig, men kanske nödvändig åtgärd. Alltså ekonomiskt bra, men verksamhetsmässigt dåligt.

Vi saknar en djupare analys kring konsekvenserna för verksamheten.

Samarbetsrådet S 2

Vi är mycket kritiska till att St Knuts församlingsgård sägs upp.

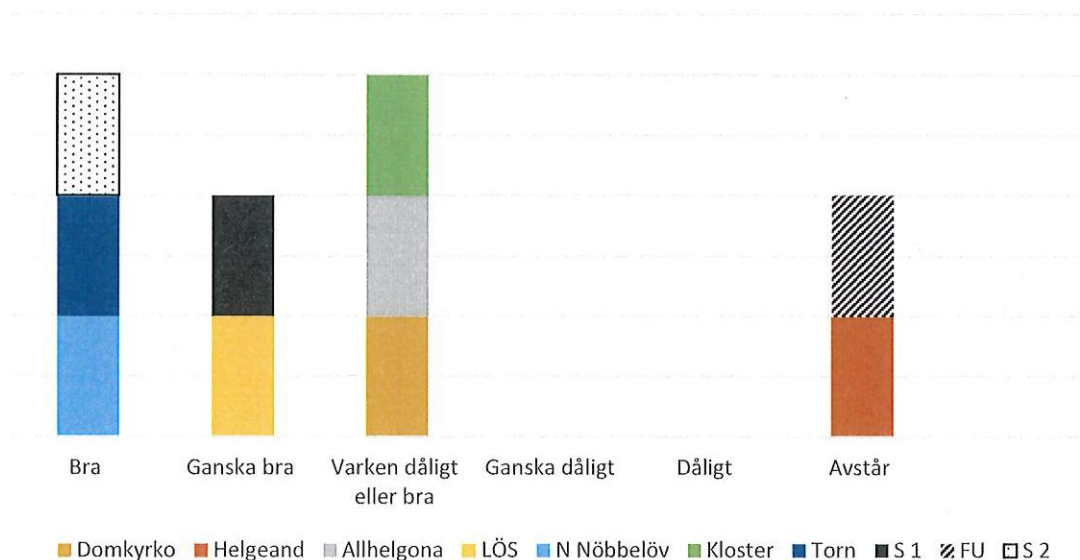
Förslaget bygger på okunskap om vilken verksamhet som bedrivs i på St Knut. Förslaget leder till att verksamheten kvävs i en stadsdel bland de mest utsatta människor i Lund, och att aktiva barngrupper på sikt kommer att försvinna. Se vidare i EFS-föreningens yttrande.

Förslag 17

Fogden 2 (Petersgården) hyrs delvis ut.

Hur bedömer ni förslag 17? Sätt kryss i den ruta som bäst överensstämmer med ert svar.

Förslag 17



Frisvar förslag 17

Lunds domkyrkoförsamling

-Vi har svarat Varken bra eller dåligt, vilket också kunde ha skrivits som Både bra och dåligt. Det beror på vem Petersgården skulle hyras ut till. Kyrklig verksamhet för ett ändamål gemensamt för svenska kyrkan alternativt Kansliet kan vara potentiella hyresgäster. Skulle någon av dem vara aktuella är förslaget bra. Är planen kommersiella hyresgäster är förslaget dåligt. Se vidare argumentation under Förslag 18.

-Vårt enkätsvar förutsätter att det är lönsamt att hyra ut.

Lunds Allhelgonaförsamling

Vi anser att uthyrning endast bör ske till annan kyrklig verksamhet då Petersgården idag rymmer flera kyrkliga verksamheter. Kanske kan pastoratskansliet eller annan kyrklig aktivitet ges utrymme här?

Lunds östra stadsförsamling

Beroende på vilken hyresgäst det blir och konsekvenser av uthyrningen.



Norra Nöbbelövs församling

Församlingsrådet diskuterar frågan att lägga pengar på att renovera för att hyra ut i förhållande till att sälja fastigheterna och placera pengarna inför framtida behov. I denna fråga hade församlingsrådet gärna sett siffror hur det är tänkt och varför slutsatsen blev uthyrning.

S:t Peters klostets församling

Församlingsrådet är positivt inställt till att de lokaler som inte nyttjas av församlingen i större utsträckning hyrs ut. Detta gäller främst de lokaler som finns på andra- respektive källarvåningen. Församlingsrådet ställer sig negativt till att lokaler som i dag används till församlingens verksamheter samt gudstjänstliv ska delvis hyras ut på första våningen (entréplan).

Församlingsrådet vill inte att den/de som hyr ska inneha större yta än församlingen – Petersgården är främst ett församlingshem. Här menar vi inte bara i kvadratmeter utan synen på vem det är som är i huset.

I första hand vill församlingen att Petersgården lokaler nyttjades inom pastoratet och inte hyrs ut externt. Församlingsrådet är positiv till uthyrning som anknyter till pastoratets verksamhet. Dvs som inte är helt fränskild Lunds pastorats verksamhet.

Likaså vill församlingsrådet betona vikten av att församlingens präster och diakon har egna arbetsrum. Detta så att känsliga och tystandspliktiga samtal kan föras, både på plats och via telefon. Detta för att arbetsmiljön inte ska försämrats och att besökare ska kännas sig inbjudna och bekväma vid samtal.

Förslaget om uthyrning är vagt och luddigt formulerat och kan ge öppningar för tolkningar.

Samarbetsrådet S 1

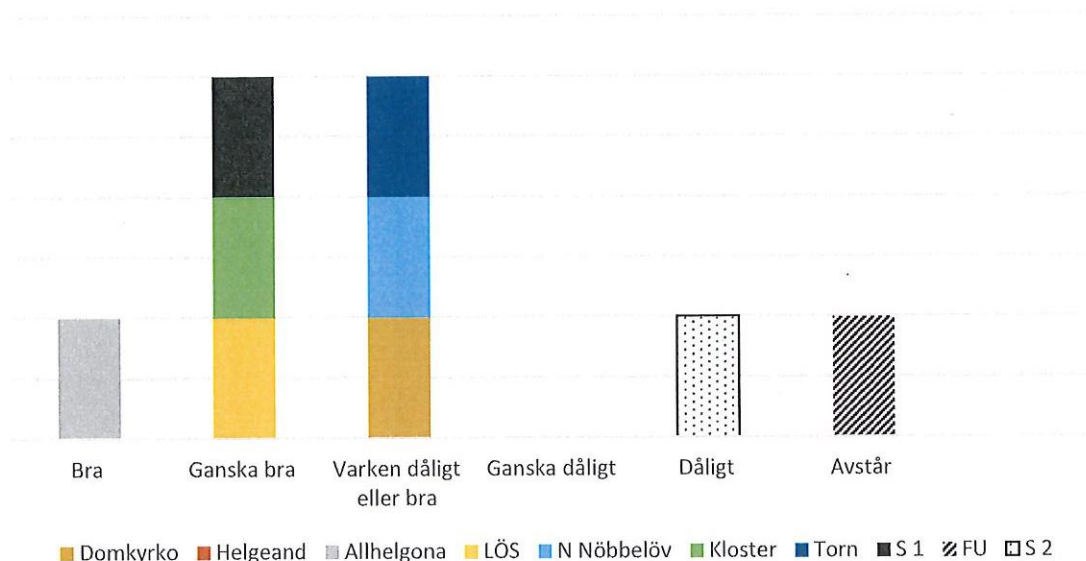
Beroende på vilken hyresgäst det blir och konsekvenser av uthyrningen.

Förslag 18

S:t Mikael 8 (Kansliets lokaler) hyrs ut

Hur bedömer ni förslag 18? Sätt kryss i den ruta som bäst överensstämmer med ert svar.

Förslag 18



Frisvar förslag 18

Lunds domkyrkoförsamling

-Vårt enkätsvar förutsätter att det är lönsamt att hyra ut och att kansliet inte får högre lokalkostnader.

-Vi har svarat Varken bra eller dåligt. Skälet är bristen på konstruktiva och realistiska alternativ. Sedan Ugglan fallit bort av främst ekonomiska skäl, och Liberiet konstaterats olämpligt för kontorisering av en rad skäl (kulturhistoria, den unika andliga miljö som skapar så många möjligheter för den inre växten, tillgänglighetsaspekten mm.) återstår i praktiken endast Domkyrkoforum på grund av de uttalade förutsättningar som ligger bakom förslaget. Vi bedömer förslaget som dåligt både på grund av dessa förutsättningar, som starkt begränsar möjligheterna, och på grund av den förändring av Domkyrkoforums karaktär som förslaget innebär.

I avtalet mellan Domkyrkorådet, Lunds pastorat och Lunds Domkyrkoförsamling heter det att Domkyrkoforum:

- ger möjlighet till utvidgning av katedralens liv och verksamhet
- är en mötesplats för samtal, lärande och fördjupning av kristen tro
- är en plats där Domkyrkans besökare erbjuds en förstärkt och fördjupad upplevelse av sitt besök
- är en miljö för dialog mellan tro, kyrka, stad, akademi, samhälle och kultur.

Även om de publika delarna i Domkyrkoforum, som i avtalet anges vara Entrétorget, Hörsalen, Finn med angränsande utrymme samt toaletterna, inte direkt skulle beröras av en kontorisering så är det oundvikligt att hela husets karaktär förändras om det blir arbetsplats för inte långt ifrån dubbelt så många medarbetare som nu. Domkyrkoforums själva funktion, sådan den framställs i avtalet, skulle lätt kunna bli sekundär och besökare riskera att inte känna sig välkomna i huset.

Att ha en plats alldeles intill Domkyrkan med just de funktioner som avtalet anger är ovärderligt

för Svenska kyrkan i Lund och i Lunds stift. Dessa aspekter väger, som vi ser det, tyngre än den annars fullt begripliga önskan att ha ett samlat kansli. Därför måste de följder som med de nu tänkta förutsättningarna kommer av att hyra ut S:t Mikael göra att hela förslaget ifrågasätts.

Med dagens kommunikationsmöjligheter är det inte alls nödvändigt att alla kansliets funktioner finns samlade under ett tak. Önskvärt, kanske, men inte nödvändigt. Om trots det ett samlat kansli är viktigare än alla andra aspekter finns det dock ingen som helst anledning att detta måste ligga inom Domkyrkoförsamlingens nuvarande gränser. Församlingsgränserna är artificiella, har ändrats och kommer att ändras. Allhelgonakyrkan med Allhelgonagården ligger en gatubredd från Domkyrkoförsamlingen men likaväl utanför. Och pastoratets kansli är ju hela pastoratets, inte endast kansli för Domkyrkan.

Vi har alternativa förslag:

Allhelgonagården ligger nära Domkyrkoförsamlingen och kan inrymma hela kansliet.

Petersgården är en plats ypperlig för ett samlat pastoratskansli. Här skulle allt som behövs kunna inrymmas, och i denna lilla stad går det inte att hävda att det blir för långa avstånd, exempelvis till Domkyrkan.

Ett annat förslag är att kansliet delas. Domprosten och de närmaste medarbetare, kanske 5 stycken, som han i princip träffar dagligen inryms i Domkyrkoforum. Övriga delar av kansliet får sina kontor i andra befintliga lokaler i pastoratet.

Helgeands församling

Inriktningen bör vara att sälja fastigheten St Mikael 8.

Lunds Allhelgonaförsamling

Pastoratskansliet kan med fördel flyttas till andra lokaler som kyrkan äger under förutsättning att hyreskostnaderna då blir lägre.

Norra Nöbbelövs församling

Församlingsrådet diskuterar frågan att lägga pengar på att renovera för att hyra ut i förhållande till att sälja fastigheterna och placera pengarna inför framtida behov. I denna fråga hade församlingsrådet gärna sett siffror hur det är tänkt och varför slutsatsen blev uthyrning.

Församlingsrådet ställer sig positivt till att domprosten ska ha sin arbetsplats i Domkyrkoförsamlingen. Däremot ställer det sig frågande till det faktum att kansliet skall sitta samlat även i framtiden. Detta krav ökar svårigheten att hitta lämpliga lokaler inom Domkyrkoförsamlingens gränser som kan rymma alla medarbetare. Hade kansliet delats upp i olika avdelningar hade dessa kunnat flyttas ut i församling liksom dess arbetsledning såsom det gjorts med Pastorsexpeditionen.

S:t Peters klostets församling

Församlingsrådet är positivt inställt till att S:t Michaels lokaler hyrs ut. Däremot vill församlingsrådet påtala det märkliga i att kansliet får uttrycka sina behov för att fortsatt bedriva sitt arbete framåt medan denna förutsättning inte ges till församlingarna. Likaså undrar församlingsrådet varför domprosten och kansliet måste förläggas till Domkyrkoförsamlingen samt varför kansliet måste rymmas i samma lokaler? S:t Knuts församlingspersonal kan delas upp mellan olika lokaler, men inte kansliet?

Torns församling

Kommentar: Kan Petersgården vara ett alternativ?

Om inte Lunds domkyrka vill ha oss som hyresgäst så faller förslaget.

Samarbetsrådet 2

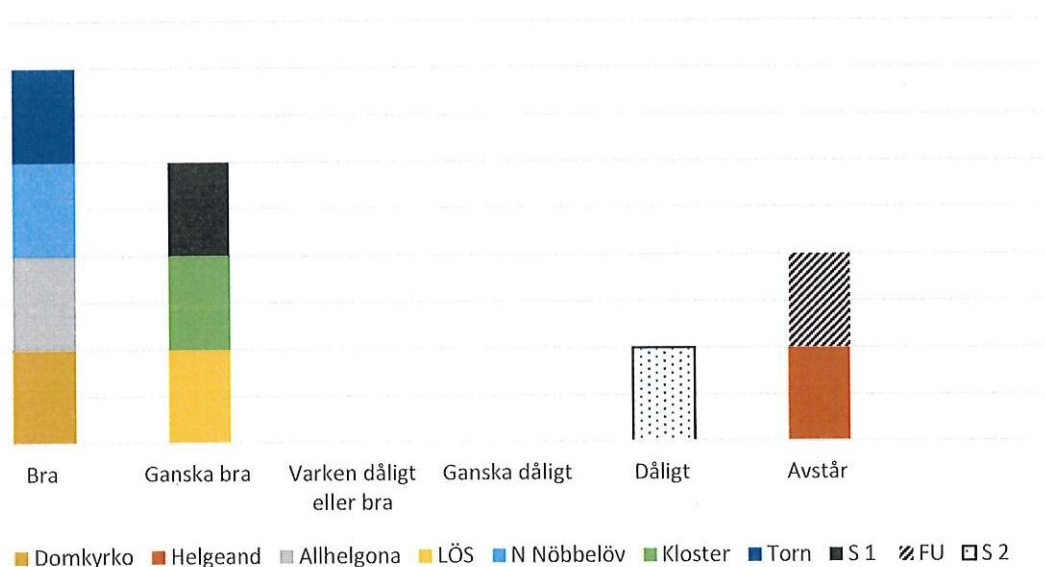
I enlighet med lokalförsörjningsplanens rekommendation (Lokalförsörjningsplanen sid 39 sista stycket) bör fastigheten avyttras om den utryms.

Förslag 19

Familjerådgivningens lokaler sägs upp.

Hur bedömer ni förslag 19? Sätt kryss i den ruta som bäst överensstämmer med ert svar.

Förslag 19



Frisvar förslag 19

Lunds Allhelgonaförsamling

Vi stödjer förslaget under förutsättning att åtgärden innebär en besparing. Vi vill understryka vikten av att besök på Familjerådgivningen kan ske under största möjliga anonymitet.

Lunds östra stadsförsamling

Beroende på hur integritetsfrågan hanteras kring ny lokal.

Torns församling

Kommentar: Rent ekonomiskt så sparar vi in på hyreskostnaden. Men verksamhetsmässigt tråkigt.

Samarbetsrådet S 1

Beroende på hur integritetsfrågan hanteras kring ny lokal.

Samarbetsrådet S 2

Familjerådgivningen bör vara kvar i separat lokal för att säkerställa integritet och sekretess för klienterna.

Frisvar förslag 15 – 19 från fastighetsutskottet

- **Utgångspunkter**

Fastighetsutskottet, FU, tackar för möjligheten att lämna synpunkter på förslagen i pastoratets utvecklingsplan. Remissen är omfattande och innehåller ett stort antal frågor som gäller bedömning av hur förslagen i utvecklingsplanen påverkar verksamheten i pastoratet. FU:s roll är att hantera sakfrågor kring fastigheterna och inte att göra verksamhetsbedömningar vilket innebär att kommentarer endast lämnas på förslagen 15–19 under rubriken Fastigheter och Lokaler. Vidare behandlar FU dessa förslag endast med utgångspunkt från ekonomiska och fastighetstekniska utgångspunkter. FU avstår därför från att gradera förslagen via remissens kvantitativa del och väljer att endast lämna synpunkter i form av "frisvar".

- **Uppsägning av hyreslokaler**

Berör förslagen 16 och 19. Av förslagen i utvecklingsplanen är det endast uppsägning av hyrda lokaler som med säkerhet ger den ekonomiska effekt som beräkningarna i utvecklingsplanen utgår från. Tidsmässigt får uppsägning av lokaler genomslag i resultatet direkt efter uppsägningstiden och utan ytterligare insatser i form av arbete eller investeringar.

Noteras bör att det finns ytterligare tre hyrda lokaler från extern hyresvärd som ovanstående resonemang kan tillämpas på, Domkyrkoforum, Liberiet och Mikaelsalen.

- **Uthyrning av lokaler**

Berör förslagen 15, 17 och 18. Generellt gäller att effekterna som utvecklingsplanen eftersträvar förutsätter att vi hittar en lämplig hyresgäst och att anpassning av lokalerna till hyresgästen kan hanteras inom överenskommen hyra och kontraktstid. Här finns alltså osäkerhet kring i vilken omfattning, och vid vilken tidpunkt, eftersträvad effekt på resultatet uppnås.

FU och fastighetsavdelningen kommer över tid att behöva arbeta löpande med uthyrning och hyresgäst Anpassning, baserat på inriktningsbeslut i pastoratet, innan det går att bedöma hur framgångsrikt ett visst förslag blir.

De tre föreslagna uthyrningarna har vardera sina egna förutsättningar enligt nedan:

- Fogden 2 (Petersgården)

Relativt moderna lokaler, något utanför centrum, med tillgång till parkering och kommunikationer. Detta förslag ligger längst fram vad gäller att det finns pågående diskussioner med en möjlig hyresgäst och sannolikt inga större tekniska eller formella hinder för anpassning av lokalerna.

- S:t Mikael 8 (Kansliet)

Äldre, centralt belägna lokaler med tillgång till parkering och kommunikationer. Bör vara möjligt att finna en hyresgäst men tillgång på lediga kontorslokaler i centrala Lund gör att det kan ta tid. Det råder också viss osäkerhet vad gäller tekniska och formella hinder för anpassning av lokalerna.

- Ugglan 12 (Diakonicentralen)

Äldre centrumnära lokaler, med något mer begränsad tillgång till parkering och kommunikationer. Huset har kända tekniska utmaningar och det är osäkert vad gäller tekniska eller formella hinder för anpassning av lokalerna. Av allt att döma behöver en eventuell uthyrning föregås av utredning och åtgärder i lokalerna.

PERSONAL

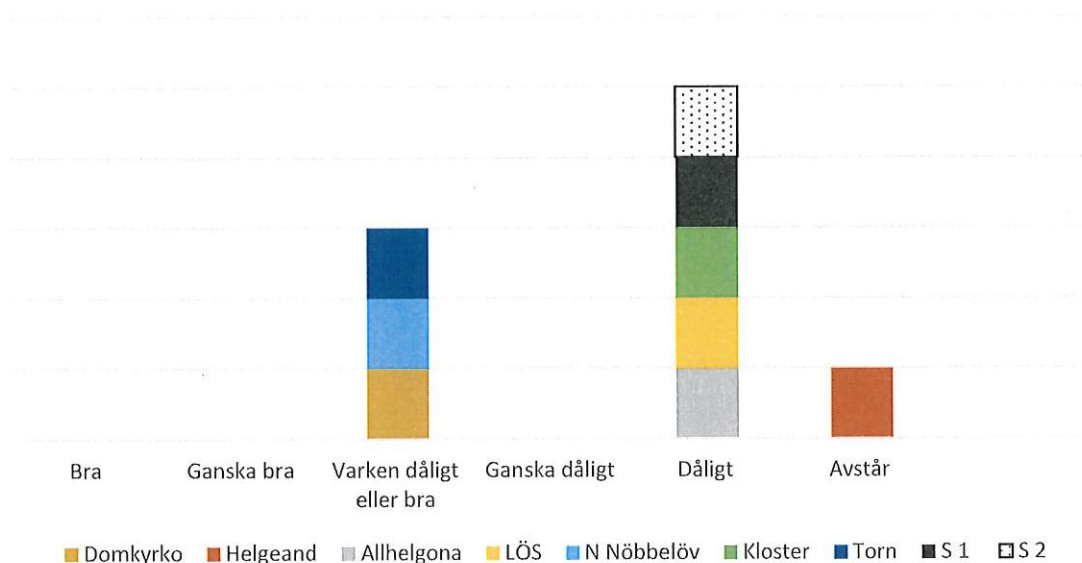
Förslag 20

Personalbesparingar genomförs enligt följande:

Yrkeskategori	Antal tjänster	Belopp tkr
Komminister	4,25	3 080
Diakonal tjänst	4,50	2 920
Musiker	0,75	450
Pedagog	1,00	550
Service i församlingsverksamhet	4,00	1 680
Fastighetsförvaltare	1,00	540
	15,50	9 220

Hur bedömer ni att förslag 20 möter det besparingskrav som finns, utifrån ett pastoratsperspektiv? Sätt kryss i den ruta som bäst överensstämmer med ert svar:

Förslag 20



Frisvar förslag 20

Lunds domkyrkoförsamling

-Vi är delvis kritiska till förslaget då det är viktigt för församlingen att vidhålla en hög prästtätethet för att församlingens grundläggande uppgift ska kunna genomföras, om inte arbetet omstruktureras. Den höga prästnärvaron bidrar till målet att i största möjliga mån bevara etablerade relationer till medlemmar och inte få ett ökat medlemstapp. Särskilt ser vi förkunnelsen som en av församlingens viktigaste uppgifter, för att vi ska kunna möta människors behov av mening, reflektion och sammanhang. För att uppnå detta krävs relationer och där är kyrkans, och i synnerhet prästers, synlighet i samhället essentiell. Prästtjänsten är den tjänst som inte kan ersättas av någon annan, och är den som har en bred kompetens i kyrkans alla ben. Vi ser prästens teologiska medvetenhet som oerhört viktig för kyrkans framtid och menar därför att prästtjänsterna i största möjliga mån inte ska vara den tjänst som prioriteras bort mer än någon annan.

Men det är också viktigt att belysa vikten av de andra yrkeskategorierna. Så länge som det finns ekonomi för att ha ett arbetslag med bred kompetens ska prästerna inte vara en skyddad yrkesgrupp. Inom kyrkans arbetslag är det viktigt att visa det som vi står för som kyrka även internt. Men för att hitta en balans i detta vill vi poängtera vikten av att konkretisera och undersöka vilka spetskompetenser olika tjänster behöver, om tjänster kan omstruktureras och specialiseras mot den yrkeskategorins spetskompetens och därmed inte förlora prästers synlighet i samhället i takt med den minskade prästtäteten.

-Viktigt att lyfta fram att samtliga församlingar ska ha tillgång till diakon.

Helgeands församling

Personalindragningar hänger ihop med organisationens utformning och arbetsrätten.

Lunds Allhelgonaförsamling

Vi ifrågasätter starkt varför personalgrupper med utåtriktade uppdrag och relationer och vilka bär kyrkans kärnvärden i sina vinningstjänster skall sägas upp eller minskas.

Dessa personalkategorier bör tillhöra den sista gruppen av personal att inskränkas.

Vi ifrågasätter om man vid analysen av nödvändiga personalminskningar har beaktat den administrativa och organisatoriska överbyggnaden i pastoratet.

Norra Nöbbelövs församling

-Församlingsrådet förstår att det är nödvändigt att göra besparingar för att pastoratet skall få en budget i balans men det är svårt att bedöma ovanstående förslag när rådet inte kan se helheten, var tjänsterna försvinner eller en konsekvensanalys av att just dessa tjänster försvinner.

-Församlingsrådet hade önskat en diskussion kring besparingar av administrativ personal på kansliet. I takt med att antalet medarbetare minskas ute i församlingarna borde även den administrativa personalen på kansliet kunna minskas.

-Församlingsrådet vill lyfta vikten av att pastoratet måste arbeta med att skapa en samarbetskultur som grundar sig i att pastoratet ser sig som en gemenskap och en helhet. Ett ansvar som både ligger på ledningen och församlingarna.

S:t Peters klostets församling

Församlingsrådet är kritiskt till att så många diakonala tjänster dras in samtidigt som administrativa tjänster förblir orörda. Pastoratet har trots allt gått med i Lönecentrum i Uddevalla för att detta ska minska den administrativa bördan. Dock är det svårt att ta ställning till personalbesparingar när inte tillräckligt underlag har getts.

Torns församling

Kommentar: Detta är inte kul! Att spara och dra in tjänster är tufft och tråkigt.

Från vår horisont så ser vi att Torn och Nöbbelöv har gjort mycket för att bidra till helhetssparandet.

Samarbetsrådet S 2

Vi är starkt kritiska till att nerdragningen framför allt sker inom diakonin (33% minskning) (jmf. musikverksamheten 5% minskning).

Se sid 2: "Diakonin i centrum" i EFS-föreningens yttrande.

Vi är också kritiska till avvecklingen av S:t Knuts församlingsgård och det sätt den motiveras i utvecklingsplanen. "En flytt från S:t Knuts församlingsgård är således en verkställighet av den lokalförsörjningsplan som kyrkofullmäktige beslutat om, men också en förutsättning för en del av de besparingsåtgärder som föreslås betr. personal." (Utvecklingsplanen sid 53).



Uppenbarligen avser man att dra ner på tjänsterna primärt inom S:t Knut. Talet om att flytta verksamheter till andra lokaler i LÖS förutsätter att personalen som driver dessa verksamheter finns kvar. Så tanken tycks vara att dessa verksamheter ska försvinna på sikt.

På sid 46 och 53 i utvecklingsplanen hänvisas felaktigt och vilseledande till lokalförsörjningsplanen. Lokalförsörjningsplanen anger inte specifikt St Knuts församlingsgård utan talar om besparingar på ett mer övergripande sätt vilket öppnar för flera alternativ till besparingar. Det finns andra hyrda lokaler att säga upp, och det finns lokaler att avyttra – båda dessa punkter är i lokalförsörjningsplanen likställda.

Det som däremot står i den redan beslutade lokalförsörjningsplanen (sid 39), och som därför bara är "en verkställighet av redan fattade beslut" är att Kiliansgatan 7 ska säljas om kansliet flyttar därifrån!

Det är viktigt att besparingarna genererar en långsiktig lösning. Se EFS-föreningens yttrande sidan 4 samt sid 11 ff.

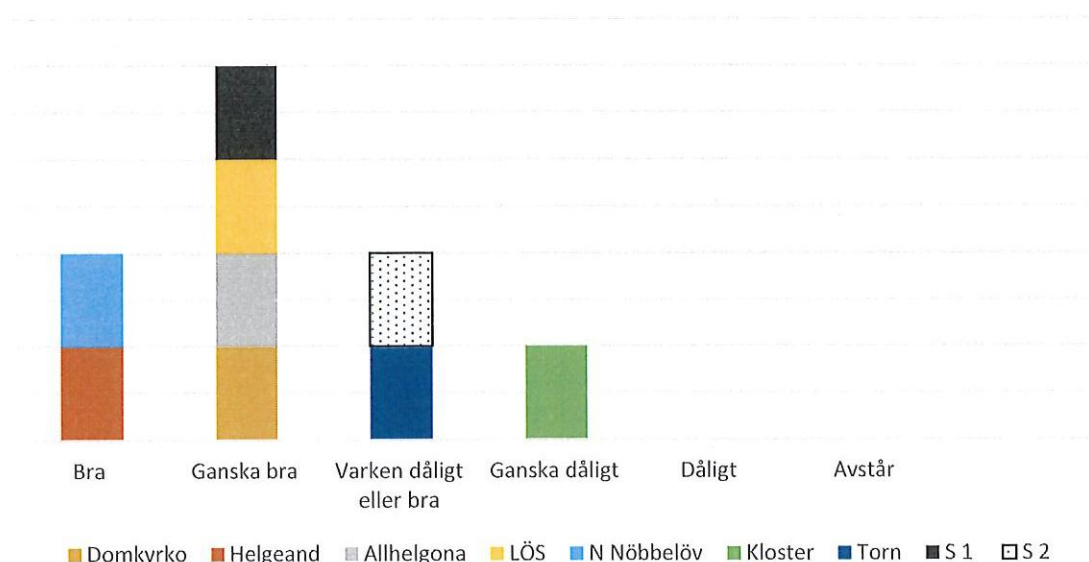
FÖRSLAG PÅ NYA UTREDNINGSOMRÅDEN

Förslag 21

Utredningen föreslår att följande områden blir föremål för utredning: 1. Organisation, 2. Målkapital och disponibelt eget kapital, 3. Kommunikation, 4. Familjerådgivningen, 5. Medlemstappet, 6. Idealitet.

Hur bedömer ni förslag 21? Sätt kryss i den ruta som bäst överensstämmer med ert svar.

Förslag 21



Frisvar förslag 21

Lunds domkyrkoförsamling

-Område 2: En fortlöpande prövning av målkapital och kunskap om aktuellt disponibelt eget kapital utgör en del i pastorats löpande arbete och är inget utredningsområde.

-Område 3: Kommunikationen måste vara grundad i en plan för mission och utgöra ett stöd för förkunnelsen. Huvudansvaret för kommunikationen bör därför vila på kommunikatörens kompetens i samarbete med präster med kunskap och fallenhet för området.

-Område 4: Familjerådgivningen bör bedriva sin verksamhet professionellt och självständigt. Dess lokalisering är mindre avgörande så länge diskretion kan upprätthållas.

-Område 5: Det finns inga genvägar. En god och relevant förkunnelse, regelbundet gudstjänstfirande i alla kyrkor, diakonalt arbete och en bra innehållsrik undervisning är det som behövs för att Svenska kyrkan långsiktigt skall förbli en folkkyrka. Förkunnelse är naturligtvis

predikan men alls inte endast predikan utan även personliga samtal och exempel. Förkunnelsen måste beröra de frågor som *nu i vår tid* väcker oro eller föranleder undran. Om dessa frågor inte adresseras i förkunnelsen sekulariseras folket.

-Område 6: Ideellt arbete har alltid varit viktigt för kyrkan. Av ekonomiska skäl kan allt arbete inte utföras mot betalning men delaktigheten är även i sig konstitutivt för en församling. En församling utan delaktiga medlemmar upphör att vara församling. Kyrkan är beroende av sina medlemmar om än dessa inte förfogar över hennes uppdrag. Verka för att öka andelen ideella i församlingarna för uppgifter som inte enbart är av traditionell karaktär. Utforska nya områden där ideella av olika ålder, förutsättningar och kompetens kan verka för att främja församlinglivet, bidra till att synliggöra Svenska kyrkan i samhället och i förlängningen medverka till att öka andelen medlemmar i Svenska kyrkan.

Helgeands församling

Det är värdefullt med en kommunikatör i Helgeands församling.

Lunds Allhelgonaförsamling

Vi anser tre områden som speciellt viktiga att utreda vidare;

1 Hur får vi fler medlemmar och hur vårdar vi våra befintliga? Bra att detta uttrycks explicit i utvecklingsplanen.

2 Det bör undersökas om det finns möjlighet till samlokalisering av de idag befintliga tre kristna förskolorna. En sådan anser vi skulle kunna ge en ökad effektivisering av lokalanvändningen. Men fram för allt kunna ge bättre förutsättningar att optimera det pedagogiska arbetet och tillgodose vikariebehoven när sådana uppstår.

3 De frivilliga ideella krafterna är basala för kyrkans själ och dynamik. I en kyrka med krympande ekonomi blir de ännu viktigare. Deras roller, ansvar och uppdrag i pastoratets församlingar och verksamheter behöver tydlig- och synliggöras.

Lunds östra stadsförsamling

FR-LÖS anser att utredningsområdena **1. Organisation** och **6. Idealitet** måste **skyndsamt utredas** innan inriktningsbeslut kring utvecklingsplanen fattas. Dessa frågor är så tätt integrerade med utvecklingsplanen att de måste hanteras tillsammans. Båda dessa områden påverkar vilken personal som behövs och vilka lokaler som är centrala för pastoratets framtida utveckling.

De övriga frågorna är värda att utreda, med högsta prioritet för **2. Målkapital och disponibelt eget kapital**, eftersom underlaget för de nuvarande principerna inte tycks vara kända.

Norra Nöbbelövs församling

Församlingrådet anser att det är bra att ovanstående utreds liksom att utredningarna gällande Brunnsnäs och Odarslöv ska fortsätta.

S:t Peters klostets församling

Först och främst vill församlingsrådet betona att framtida utredningar ska ske med befintliga resurser och att pastoratet ska vara restriktiva med konsulttjänster. Gällande en utredning kring medlemstappet så undrar församlingsrådet om det är vist att lägga resurser på att utreda detta då det redan finns många utredningar kring Svenska kyrkans medlemstapp.

Utredning kring idealitet bör leda till projekt som leder till ökad idealitet och inte endast bli en skrivbordsprodukt. Pastoratet bör även starta samtal om vad det är att vara församling och kyrka i dag och i framtiden i Lund. Detta har inte funnits med tillräckligt i nuvarande utvecklingsplan. Likaså ytterligare samtal om vart vi vill som Svenska kyrkan i Lund och vad som är omistligt för oss.

Torns församling

Kommentar: Vi ser att medlemstappet bör vara ett prioriterat utredningsområde. Fler medlemmar är pengar in.

Kan de ideella göra en del utredningar?

Samarbetsrådet S 1

FR-LÖS anser att utredningsområdena **1. Organisation** och **6. Idealitet** måste **skyndsamt utredas** innan inriktningsbeslut kring utvecklingsplanen fattas. Dessa frågor är så tätt integrerade med utvecklingsplanen att de måste hanteras tillsammans. Båda dessa områden påverkar vilken personal som behövs och vilka lokaler som är centrala för pastoratets framtida utveckling.

De övriga frågorna är värda att utreda, med högsta prioritet för **2. Målkapital och disponibelt eget kapital**, eftersom underlaget för de nuvarande principerna inte tycks vara kända.

Samarbetsrådet S 2

Här finns möjlighet att ge synpunkter rörande förslaget om nya utredningsområden. Utöver nämnda områden behöver även följande utredas:

-Förskoleverksamheten: om den går med förlust kanske verksamheten borde överlämnas till någon som klarar att driva den på de bidrag kommunen ger.

-Sammanläggningar av församlingar: Var sammanläggningen till Lunds Östra Stadsförsamling till det bättre? Finns någon utvärdering av denna stora organisationsförändring?

-Finns behov av full verksamhet i 2 stora kyrkor i centrum, på bara 650 m avstånd? Kanske borde Domkyrkoförsamlingen och Allhelgonaförsamlingen läggas samman. Se sid 11; "Alternativa förslag till besparingar" i EFS-föreningens yttrande.

-Hur fördelas den kyrkliga närvaron och verksamheten mellan Lunds olika stadsdelar i förhållande till behov och folkmängd? Här inkluderar vi utvecklingen de närmsta åren dvs Råbylund och Brunnshög.

Se sid 4: "Prioritering av stadsdelar" i EFS-föreningens yttrande.

Övergripande synpunkter

Här finns möjlighet att lämna synpunkter kring förslagen i sin helhet.

1. Hur ser ni på förslagen, ur ett pastoratsperspektiv, betr. förutsättningarna att vara kyrka framöver?

Lunds domkyrkoförsamling

-Församlingsrådet inser vikten av att nu vidta åtgärder som svarar mot den försämrade ekonomi som väntar i framtiden. En sådan förändringsprocess är inte utan smärta även om den är nödvändig. Det gör att vi är avvaktande när det gäller tanken på att omedelbart initiera en utredning om förändrad organisation. Risken är att kraft och energi tas från det utåtriktade arbetet och fokus kommer att hamna på interna frågor.

Däremot tycker vi att det är viktigt att de förändringar som nu föreslås följs upp av teologisk och pastoral reflexion. Kommer förståelsen av vad en församling är att påverkas av arbetet med noder? Får det konsekvenser för församlingssynen? Om samtal som dessa i sin tur leder till förslag på förändrad organisation uppfattar vi att en eventuell organisationsförändring mer organiskt springer ur verksamheten och förhoppningsvis inte leder till alltför stort fokus på interna frågor.

-Pastoratet är en kyrklig samfällighet. Det är församlingen som konstituerar kyrkan. Pastoratets uppgift är att utjämna kyrkoavgiften och fördela denna. Pastoratet har även uppgiften att tillse att församlingarna var för sig eller i samverkan fullgör den grundläggande uppgiften var för sig eller i samverkan. Pastoratets uppgift regleras i församlingsinstruktionen och den årliga ekonomiska processen. Lunds pastorat torde ha goda förutsättningar att främja församlingarnas arbete om det finns en god samverkan mellan kyrkorådet och församlingsråden.

Helgeands församling

Om Helgeand ska kunna uppfylla villkoren för att vara en församling är att det finns ett renoverat kyrkorum med altare att utgå ifrån.

Lunds Allhelgonaförsamling

Vi vill se en kyrka med öppna dörrar utåt och som vänder sig till alla medlemmar och icke medlemmar. En kyrka som når ut till såväl kyrkvana som sökande människor genom gudstjänster, diakoni, musik och samtal för att sprida kyrkans budskap om att göra Jesus känd, älskad och trodd.

Vi vill se en öppen kyrka under höga valv.

Lunds östra stadsförsamling

Förslagen utgår från att alla människor har förutsättningar för att förflytta sig mellan olika delar av staden. Det är sant för socialt, fysiskt och ekonomiskt resursstarka medlemmar och deltagare, men för många bland oss är en förflyttning mellan två församlingsgårdar ett oöverstigligt socialt eller ekonomiskt hinder för delaktighet i gemenskapen. Förslagen tar inte hänsyn till detta och visar redan därmed att vi sviker vårt uppdrag som kyrka att skydda de små och svaga bland oss.

Se vidare avsnitt 1 och 5 i FR-LÖS remissvar.

Norra Nöbbelövs församling

-Först och främst anser församlingsrådet att Svenska kyrkan i Lund hela tiden måste omvärdera sin självbild. Är vi en kyrka för alla? Är det önskvärt att vara en kyrka för alla i dagens ekumeniska och interreligiösa Lund?

-Sedan anser församlingsrådet att förslaget kräver en ökad samarbetskultur inom hela pastoratet.

-Slutligen att informationsarbetet på pastoratsnivå måste förbättras för att människor ska känna sig hemma med indelningen i noder och veta var de skall vända sig.

S:t Peters klosters församling

Förutsättningarna att vara kyrka framåt är att församlingarna är grunden och pastoratet en hjälpinsats för dessa, i enlighet med kyrkoordningen. Vi behöver en teologisk analys över vad en församling är och vad ett pastorat är.

Grunden är församlingens och vad är det att vara församling med noder. Att vara kyrka framöver är att vara församling.

Barn och Unga är vår framtid och hur är vi kyrka framåt när barn och Unga inte har en stark platts i varje församling i pastoratet.

Vi behöver fortsätta samtalen i varje församling och i pastoratet om hur vi är kyrka framåt och vad som är omistligt när resurserna krymper.

Torns församling

Kommentar: Förutsättningar i nuläget är bra, om man bortser från medlemstappet. Torns församling ligger idag på 60%. Utvecklingen av medlemstalet är dystert och det känns svårt att bryta tappet.

Samarbetsrådet S 1

Förslagen utgår från att alla människor har förutsättningar för att förflytta sig mellan olika delar av staden. Det är sant för socialt, fysiskt och ekonomiskt resursstarka medlemmar och deltagare, men för många bland oss är en förflyttning mellan två församlingsgårdar ett oöverstigligt socialt eller ekonomiskt hinder för delaktighet i gemenskapen. Förslagen tar inte hänsyn till detta och visar redan därmed att vi sviker vårt uppdrag som kyrka att skydda de små och svaga bland oss.

Se vidare avsnitt 1 och 5 i FR-LÖS remissvar.

Samarbetsrådet S 2

Om pastoratet vill vara kyrka, och inte byggnadsförvaltare + konsertarrangör, måste fokus flyttas till frågan om hur man bygger en livaktig församling kring den grundläggande uppgiften.

Se sid 3: "Prioritering av verksamheter" i EFS-föreningens yttrande.

Fastighetsutskottet

- Kompletterande synpunkter

FU har redan i sitt protokoll från sammanträdet 2023-06-12 tagit upp två frågor som är centrala för pastoratets fastighetsrelaterade resultat. Båda frågorna är kopplade till samma ekonomiska grundförutsättning, nämligen hur vi redovisar pastoratets förmögenhet och resultat.

Förmögenheten, pastoratets egenkapital, består huvudsakligen av tillgångar, exempelvis förvaltad kapital och värde på ägda fastigheter.

Resultatet består huvudsakligen av det årliga flödet av pengar in till pastoratet – huvudsakligen kyrkoavgift, men också exempelvis hyror från externa hyresgäster i lokaler vi äger – minskat med flödet av pengar ut från pastoratet – löner, lokalunderhåll, hyror för lokaler vi inte äger etc. Men, i resultatet ingår också avskrivningar som svarar mot en tänkt värdeminskning på sådant vi äger. I pastoratet är det främst på fastighetssidan, där det tänkta värdet på ägda fastigheter redovisas, som detta har stor inverkan på resultatet.

Pastoratet har beslutat att fastighetssidans nettoårskostnad (negativa resultat) högst ska motsvara 24% av pastoratets kyrkoavgift, ett beslut som:

1. Relaterar ett resultat som innehåller avskrivningar till ett specifikt, årligt flöde av pengar. Detta innebär att avskrivningar på enskilda bokförda fastighetsvärden jämföras med löpande drift i beslutsunderlag. I princip finns goda skäl att göra så, det bör inte se ut som att det är "gratis" att göra investeringar.
2. Inte tar hänsyn till aktuellt läge vad gäller långsiktigt underhåll, eller brist på sådant, av fastigheterna vid tidpunkten för beslutet. Detta kommer att jämnas ut sig över tid men, som framgår av lokalförsörjningsplanen, har vi en stor underhållsskuld. Dvs vi har inte löpande gjort, eller avsatt medel till, underhåll som nu är akut. En annan beskrivning är att pastoratets egenkapital är konstgjort högt genom att väsentligt underhåll inte blivit utfört.

De frågor FU reste i juni är:

Nedskrivning av Torns församlingsgård: En förutsättning för att pastoratets sätt att begränsa nettoårskostnaden på fastighetssidan är att bokförda värden på enskilda fastigheter inte är överdrivna. En översyn av detta behövs och Torns församlingsgård utgör ett särfall. FU har beslutat uppdraga åt ekonomi- och fastighetsavdelningen att undersöka möjligheten att göra nedskrivningar av bokförda värden. Detta skulle göra balansräkningen mer rättvisande.

Avsättning av medel för att hantera underhållsskulden åren 2024–2030: FU ser det inte möjligt att inom fastställda ramar (24%-beslutet) hantera den underhållsskuld som byggts upp och som främst gäller pastoratets 60-talsfastigheter. Bedömningen är att omfattningen på eftersatt underhåll uppgår till c:a 60 mkr som bör avskiljas från det fria egenkapitalet och resultatmässigt reserveras för detta ändamål. FU har beslutat överlämna detta som förslag till budgetberedningen inför 2024.

Utöver ovanstående vill FU understryka behovet av noggranna överväganden kring det som utvecklingsplanen och remissen beskriver som uthyrning av lokaler. Det är inte självklart att vår befintliga organisation är väl rustad att bedriva kommersiell uthyrning av fastigheter. Vi bör

därför inte binda oss för att uthyrning i egen regi är den enda möjligheten att skapa intäkter från lokaler vi väljer att inte själv utnyttja.

2. Ser ni några konsekvenser för er, ur ett församlingsperspektiv, i att bedriva verksamhet framåt och i så fall vilka?

Lunds domkyrkoförsamling

-En minskning av antalet prästtjänster innebär försämrade möjligheter till pastoralt arbete.

Helgeands församling

Ändamålsenligt renoverade lokaler.

Lunds Allhelgonaförsamling

Med minskad personaltäthet krävs ökat samarbete mellan olika församlingar och ökat engagemang av ideella krafter.

Lunds östra stadsförsamling

Förslaget att säga upp församlingslokalerna i St Knut är ett dråpslag mot en rik och mångfasetterad verksamhet som särskilt gynnar utsatta grupper i vårt pastorat.

Se vidare i avsnitt 4 i FR-LÖS remissvar.

Norra Nöbbelövs församling

-Församlingsrådet ser en potential i att stärka det arbete som församlingen är bra på och att utveckla det vidare. I detta ligger också att på sikt se på omfördelning av resurser så att det går att utveckla arbetet på ett tillfredsställande sätt.

-Församlingsrådet ser också en möjlighet för ideella att stiga fram och leda verksamhet som tidigare letts av medarbetare.

S:t Peters klosters församling

Med ett starkt fokus på barn och familj kan konsekvensen bli en stark försvagning av andra områden. Om S:t Peters kloster bara ses som främst Barn och familj tappar vi en stor del av att vara församling och synen på vad församling är. Vad händer med Klosterkyrkan och verksamheterna som finns idag och det dem kan vara framåt om det blir ett starkt fokus på Barn och familj.

Vad händer med det ideella engagemanget som till stor del består av dem som inte är deltagare i Barn och familjeverksamheten. Deltagarna i Barn- och familjeverksamhet har begränsade möjligheter att engagera sig ideellt. Vi behöver våra ideella.

Torns församling

Kommentar: En konsekvens när personalstyrkan minskar är att det också blir väldigt sårbarhet. Personal är viktigt för verksamheten.

Den stabila verksamheten som stickcafe, syföreningar och liknande sköter sig själv.

Satsningen på barn och unga ger förhoppningsvis effekten på sikt att färre går ur Svenska kyrkan.

Samarbetsrådet S 1

Förslaget att säga upp församlingslokalerna i St Knut är ett dråpslag mot en rik och mångfasetterad verksamhet som särskilt gynnar utsatta grupper i vårt pastorat.

Se vidare i avsnitt 4 i FR-LÖS remissvar.

Samarbetsrådet S 2

Avvecklingen av församlingslokalerna vid S:t Knuts kyrka tar i praktiken bort alla möjligheter att bedriva församlingsverksamhet inom samarbetskyrkan.

Se sid 9 f: "Konsekvensanalys" i EFS-föreningens yttrande.

3. Har ni några förslag på ytterligare besparingar, utöver vad som redan framförts i utredningen?

Lunds domkyrkoförsamling

-Hur kan man tänka kring de kostnadsintensiva församlingsgårdarna från 1960-talet?

-Ökad satsning på ideellt arbete, avskaffande av arvorden till förtroendevalda.

Lunds Allhelgonaförsamling

Att i god tid börja utreda, om det blir aktuellt, hur man går vidare med nya besparingar. Detta för att inte behöva ha en så kort remisstid.

Lunds östra stadsförsamling

Förhandlingar och reducerade hyresnivåer med fastighetsägare i fallen med hyrda lokaler – St Knuts församlingsgård och Domkyrkoforum.

Prova och utvärdera konceptet "multifunktionella kyrkorum" i större kyrkolokaler än St Knuts kyrka. Allhelgonakyrkan har t.ex. stora ytor att laborera med.

Norra Nöbbelövs församling

-Församlingsrådet skulle önska att se ytterligare besparingar på kansliet eller i alla fall en utredning kring hur arbetet kan bedrivas där på sikt för att minska personalkostnaderna.

-Om kansliet inte behöver sitta samlat finns det ytterligare besparingar att göra då det är lättare att hitta lokaler i befintliga fastigheter.

S:t Peters klostets församling

Församlingsrådet undrar om det inte är bättre att sälja lokaler än att hyra ut? Likaså att vi bör kolla över pastoratets karta och se över var vill vi finnas i Lund i framtiden? Andra förslag är att kallsställa kyrkor under vinterhalvåret, spara genom att decentralisera och minska den centrala administrationen. Detta också för att öka den tillitsbaserade styrningen och ledningen.

Församlingsrådet har tyckt det varit svårt att svara på frågan då förslagen som kommit upp berör andra församlingar än den egna.

Torns församling

Kommentar: Nej. Inte i nuläget.

Samarbetsrådet S 1

Förhandlingar och reducerade hyresnivåer med fastighetsägare i fallen med hyrda lokaler – St Knuts församlingsgård och Domkyrkoforum.

Samarbetsrådet S 2

Lämna över förskoleverksamheten till någon som klarar att driva den på det kommunala bidraget.

Lägg samman Allhelgonaförsamlingen och Domkyrkoförsamlingen och kallställ

Allhelgonakyrkan (om den inte kan avyttras). Avyttra Allhelgonagården.

Se sid 11: "Alternativa förslag till besparingar" i EFS-föreningens yttrande.

4. Finns det fler aspekter ni vill framföra, som vi ska beakta i helheten?

Lunds domkyrkoförsamling

-Brunnshög är en stor del av Lunds framtid. Det vore en övertydlig kapitulation inför begreppet "det postkristna Sverige" om inte kyrkan har en tydlig närvaro i denna sjudande internationella stadsdel. Det handlar då inte om verksamhet av något slag i en undanskymd lägenhet, utan om en tydlig och synlig närvaro någonstans i stadsdelen, i en byggnad som man inte kan ta miste på och där det pågår någon form av gudstjänstliv kontinuerligt. En dröm vore en liten kyrkobyggnad/kapell invigt och använt av de olika kyrkofamiljer som finns i Lund. Om inte det är möjligt är det Svenska kyrkans ansvar. Inte så mycket göra som vara, en påminnelse och markering av Kristi närvaro också i framtidens Lund.

Helgeands församling

När det är tjänster som delas mellan olika församlingar är det viktigt att vi erbjuder heltidstjänster och inte deltidstjänster.

Lunds Allhelgonaförsamling

-Nerdragningar av vignings- (präster och diakoner) och musikertjänsterna påverkar barnverksamheterna och i förlängningen medlemsanknytningen och nyrekryteringen av medlemmar.



- De ideellas betydelse för kyrka och församling måste tydlig-och synliggöras. De frivilliga medarbetarna är nödvändiga för vår kyrkas dynamik och i en situation av krympande ekonomi sannolikt också väsentliga för många tjänsters utförande i framtiden.
- Den administrativa och organisatoriska överbyggnaden och kostnaderna för denna måste granskas och ställas i relation till personal som arbetar utåtriktat med kyrkans kärnuppdrag och medlemsvård.
- Allhelgonakyrkan är en viktig församlingskyrka men också i kraft av sin storlek och karaktär är oumbärlig för pastoratet vid stora begravningar och vigslar. Vi vill påpeka att den pietet och service som uppnås vid stora begravningar i Allhelgonakyrkan är av väsentlig vikt för de som utnyttjar den.

Norra Nöbbelövs församling

- Församlingsrådet önskar åter lyfta kommunikationen då det är oerhört viktigt hur dessa förändringar skall kommuniceras framöver till församlingsbor.
- Församlingsrådet diskuterade också medlemsantal och vikten av att ha en strategi för att välkomna nya medlemmar och en annan för att behålla de vi har.

S:t Peters klostets församling

Församlingsrådet anser att remisstiden har varit alldeles för kort och dessutom under sommaren då många är bortresta. Varför är det så bråttom med en så viktig remiss som denna är? Likaså saknas det innehåll om att kyrkan finns i ett sammanhang, både i Lunds kommun som internationellt och miljöaspekten finns inte heller med. Församlingsrådet vill även betona den gudstjänstfirande och bedjande kärnan som måste bevaras.

Torns församling

Hur ser personalstrukturen ut på kansliet? Apropå att vi ska spara 11 miljoner på personal.

Samarbetsrådet S 2

Nerläggning av verksamheten kring S:t Knut som blir konsekvensen av förslaget slår hårt mot ett av Lunds utsatthetsområden. I stället för central diakonal verksamhet för utsatta människor i samhällets periferi prioriteras perifer verksamhet för välbärgade i centrum. Se sid 7 f: "Linero – ett utsatthetsområde" i EFS-föreningens yttrande.

5. Ser ni några direkta eller indirekta konsekvenser för barn i utredningens förslag, och i så fall på vilket sätt?

Lunds domkyrkoförsamling

-Barn är beroende av sina föräldrar. Detta innebär att fokus på föräldrar med yngre barn är betydelsefullt.

Helgeands församling

Viktigt att barnkonsekvensanalys görs.

Lunds Allhelgonaförsamling

Att kyrkan värnar och uppmuntrar barns möjligheter att både besöka kyrkor och delta i kyrklig verksamhet.

Lunds östra stadsförsamling

Utredningen har inte beskrivit konsekvenserna av förslagen, och därmed inte heller konsekvenser för barn. De synpunkter som FR-LÖS framfört angående socioekonomiskt utsatta grupper gäller i mycket hög grad barn. Detta gäller särskilt våra synpunkter kring mobilitet – barn kan vara mobila på egen hand inom en stadsdel när de uppnått en viss ålder, men om de ska förflytta sig mellan stadsdelar krävs det att familjerna har ekonomiska och sociala resurser för detta.

Norra Nöbbelövs församling

-Församlingen ser många konsekvenser för barn i utredningens förslag. Ur eget församlingsperspektiv är det positiva konsekvenser då arbetet med barn och deras familjer kommer att prioriteras och förstärkas.

S:t Peters klosters församling

Församlingsrådet vill betona barnperspektivet om Petersgården ska hyras ut. Dettas gäller även de förändringar som föreslås för S:t Knut och Helgeandsgården. Hur kan barfotabarn och grova skor samsas?

Barnperspektivet har saknats i remissen och barn har inte hörts vilket församlingsrådet ställer sig kritiskt till.

Torns församling

Kommentar: Alla förslagen har inverkan på barn. Positivt att det satsas på barn och unga.

Kan uppsägningen av församlingsgården för S:t Knut påverka barnverksamheten där?

Neddragning av personal kan påverka barn- och ungdomsverksamheten.

Vi saknar en djupgående barnkonsekvensanalys, och hoppas att det kommer när förslaget väl blir "skarpt".

Samarbetsrådet S 1

Utredningen har inte beskrivit konsekvenserna av förslagen, och därmed inte heller konsekvenser för barn. De synpunkter som FR-LÖS framfört angående socioekonomiskt utsatta grupper gäller i mycket hög grad barn. Detta gäller särskilt våra synpunkter kring mobilitet – barn kan vara mobila på egen hand inom en stadsdel när de uppnått en viss ålder, men om

de ska förflytta sig mellan stadsdelar krävs det att familjerna har ekonomiska och sociala resurser för detta.

Samarbetsrådet S 2

Konsekvenserna för barn är så stor att en separat barnkonsekvensanalys måste göras.

Se sid 4: "Barnkonsekvensanalys saknas", sid 5: Sammanfattning: En andra remissomgång är nödvändig", sid 6 f: "Mobilitet hos besökare", sid 8: "Råbylund är en helt ny stadsdel..." och sid 9 f: "Konsekvensanalys" i EFS-föreningens yttrande.

Ytterligare frisvar från Lunds östra stadsförsamling

Ytterligare frisvar från Samarbetsrådet S 1

Församlingsrådet för Lunds östra stadsförsamling (FR-LÖS nedan) har tagit del av underlaget från kyrkorådets beslut 2023-05-31 (§ 44). Ärendet har behandlats vid sammanträde 2023-06-08, då ett öppet samtal hölls (§ 39) och 2023-08-23, då ett förslag till remissvar från församlingsrådets presidium behandlades, vilket efter mindre justeringar föreligger nedan.

Remissvaret består av en allmän del som redovisas i detta dokument, samt den ifyllda enkäten som är bilagd. Remissvaret, liksom det samtal som hölls i församlingsrådet har följande struktur:

- 1) Övergripande principer för utvecklingsplanen
- 2) Noder – principer och praktiska förslag
- 3) Noder för Lunds östra stadsförsamling
- 4) Besparingar på lokaler
- 5) Besparingar på personal

FR-LÖS är

- a) i grunden *positivt till det övergripande förslaget* att strukturera pastoratets arbete i noder,
- b) *ifrågasättande till hur det diakonala arbetet behandlas* och
- c) *mycket starkt kritiskt till förslaget att säga upp S:t Knuts församlingsgård*, vilket raserar förutsättningarna för en verksamhet som kombinerar folkkyrka, gemenskapskyrka över generationer och kulturer, med tydlig diakonal närvaro i ett utsatt lokalsamhälle, baserat på många ideella insatser. Följderna av detta förslag måste mycket tydligt beaktas i den kommande konsekvensanalysen.

FR-LÖS anser vidare att

- d) underlaget för besparingar på personal är undermåligt,
- e) det är fel att den största procentuella nedskärningen görs på diakonala tjänster,
- f) det slutliga förslaget, inklusive konsekvensanalys, därför ska remitteras till FR.

1) Övergripande principer för utvecklingsplanen

FR-LÖS är införstådd med behovet av besparingar i pastoratet, men är överraskad av att så drastiska förslag diskuteras med avseende på lokaler och personal, utan att ha genomfört den *konsekvensanalys* för verksamheten som planeras för hösten. Samtidigt impliceras i planen sådana konsekvenser, t.ex. s 53 "En flytt från S:t Knuts församlingsgård är således ... en förutsättning för en del av de besparingsåtgärder som föreslås beträffande personal". Huruvida de föreslagna åtgärderna är bra eller inte beror på vilka konsekvenser de förväntas få. FR-LÖS anser därför att även det slutliga förslaget inklusive konsekvensanalys ska remitteras till församlingsråden, i linje med Kyrkoordningen kap 3, §22.

Ett grundantagande för planen är "människors stora mobilitet" (s 32.) i Lund. FR-LÖS håller med om att detta gäller för de socialt, fysiskt och ekonomiskt resursstarka, men för dem bland oss som inte har de förutsättningarna, är mobiliteten begränsad av olika skäl. En bussresa på 30 minuter med tillhörande linjebyte mellan två församlingsgårdar, till en kostnad av 31 kr enkel resa, ett oöverstigligt hinder för delaktighet i gemenskapen för många. Detta gäller i särskild grad den pastoratsgemensamma diakoniverksamhetens fysiska planering. Vi anser därför att *mobilitetsaspekterna måste belysas* mycket tydligare innan avgörande beslut fattas kring utvecklingsplanen – vilka människor och verksamheter är flyttbara, och över vilka avstånd?

Utvecklingsplanen utgår från kyrkoordningens organisatoriska församlingsbegrepp, vilket är formellt korrekt, men missar de aspekter av gemenskapskyrka som i hög grad fokuserar på en fysisk plats, snarare än anställda och organisation. *Församlingens verksamhet är inte en service som levereras av anställda medarbetare, utan en ömsesidig tjänst som skapas i gemenskap.* Inom LÖS finns många verksamheter som drivs helt av ideella krafter, till exempel helgsmålsböner i St. Råby, completorier i S:t Hans och stickcafé i S:t Knut, utöver den omfattande, organiserade samverkan mellan Svenska kyrkan och EFS som äger rum i Samarbetskyrkan S:t Knut. Förmågan till att attrahera och organisera ideella medarbetare är en ödesfråga för Svenska kyrkans framtid, vilken i utvecklingsplanen har förpassats till rubriken "förslag till nya utredningsområden". *Frågan om idealitet borde integreras mycket tydligare i pastoratets utvecklingsarbete.*

Slutligen läser vi mellan raderna att det föreligger ett resonemang kring besparingar på tjänsterna. Vi har förståelse för att arbetsrättsliga och personalvårdande skäl förhindrar ett transparent resonemang kring personalneddragningar i en större krets, men vi menar ändå att den mycket korta (en sida!) *planen för personalneddragningar åtminstone borde underbyggas av ett principiellt resonemang kopplat till kyrkans uppdrag och utveckling i stort*, och behov av olika personalkategorier. I detta ingår utvecklingen mot ökat samspel med ideella medarbetare, där anställda i allt högre grad får arbetsledande och -samordande funktioner, medan ideella står för genomförandet.

2) Noder – principer och praktiska förslag (VERKSAMHET)

FR-LÖS ser positivt på det övergripande förslaget att strukturera pastoratets arbete i noder, under förutsättning att det blir en grundstruktur för resursfördelning och samverkan, och inte

ett ramverk som begränsar en dynamisk utveckling till förändrade behov och möjligheter över tid. De två typer av noder som vi är principiellt tveksamma kring är *Unga* samt *Närvaro i lokalsamhället*.

Angående noden *Unga* vill vi betona vikten av att *ungdomar integreras i församlingarnas verksamheter på ett naturligt sätt*, och därmed stödja referensgruppen bland konfirmandledare som citeras i utvecklingsplanen: "Den unga gruppen poängterade vikten av att under konfirmandtiden komma i kontakt med annan verksamhet också" (s 22). Att i allt för hög grad betona Unga som separata noder riskerar att motverka denna strävan mot integration. Å andra sidan, om noden får en funktion i att stimulera mer samverkan, står FR-LÖS bakom detta, vilket till exempel redan sker mellan LÖS och Allhelgonaförsamlingen kring barn- och familj-, ungdoms- och konfirmandarbete.

Noden *Närvaro i lokalsamhället* är otydligt definierad i utvecklingsplanen och är samtidigt mycket central i pastoratets ambition att vara en folkkyrka med låga trösklar och inbjudande träffpunkter också för lokalsamhället. FR-LÖS menar att detta är *en del av kyrkans diakonala uppdrag* som bör benämnas diakoni enligt vedertagen nomenklatur. Tjänsten utförs av såväl anställda med diakonala tjänster, som andra anställda och församlingsmedlemmar i allmänhet. Det är också en grund för samverkan med andra aktörer i föreningslivet, med skolor och kommunala aktörer på det sociala området. Här saknar vi en analys av lokalsamhällets behov och förutsättningar kring respektive kyrka och församlingsgård och de olika stadsdelarnas behov. Till exempel borde fenomenet "*kyrka/församlingsgård vid torget*" studeras särskilt, vilket vi har på tre platser i pastoratet: *Klostergården, Norra Fäladen och Linero*. Dessa tre ligger också i socioekonomiskt utsatta områden, vilket bör särskilt beaktas.

FR LÖS betonar att organisationen med noder behöver *stödjas med arbetsformer för ledning och samordning*, där ansvar och befogenheter för olika delar klargörs.

3) Noder för Lunds östra stadsförsamling (VERKSAMHET – LÖS)

De noduppdrag som tilldelats Lunds östra stadsförsamling bedöms av FR-LÖS vara rimliga utifrån den profil som församlingen har och de behov som finns i lokalsamhället, med reservation för diakonibegreppet enligt ovan. Med hänvisning till de generella synpunkter som redovisats ovan om *Unga* och *Närvaro i lokalsamhället* utgår vi från att integration av unga och unga vuxna är önskvärt också i en församling som inte har detta nodansvar, liksom att närvaron i lokalsamhället inkluderar det diakonala uppdraget.

Samverkan med Allhelgonaförsamlingen kring *Unga* och *Konfirmander* är också etablerat med personalutbyte som ömsesidig förstärkning vid behov.

Vi bejakar att noden *studentpräster* fortsatt knyts till Domkyrkoförsamlingen, men vill betona att studenterna bor och verkar över hela staden, vilket också bör speglas i pastoratets studentarbete. I LÖS finns många studentboenden, och ett ganska omfattande volontärsengagemang från teologie studeranden finns för närvarande i S:t Hans.

Brunnshög, som är nämnt under "pågående utredningar" ligger inom LÖS geografiska utbredning och vi vill påminna om möjligheter till lokalutnyttjande i Maria Magdalena kyrka som ligger 1,5 km från det kommande Brunnshögstorget, och 1 km från spårvagnshållplatsen Solbjer. Vidare bör tidigare beslut om lokal närvaro på Brunnshög beaktas.

Det vore önskvärt att Allhelgonaförsamlingens nod *Funkis* utökas med ett ansvar att stödja övriga församlingar med rådgivning kring hur vi bäst inkluderar personer med IF i våra gemenskaper och verksamheter.

4) *Besparingar på lokaler (FASTIGHETER OCH LOKALER)*

FR-LÖS har förståelse för behovet av att reducera lokalkostnaderna inom pastoratet. Men att i detta läge blint tillämpa principen att säga upp externt hyrda lokaler, oavsett var de ligger i förhållande till den verksamhet vi önskar bedriva, är mycket olyckligt. I så fall borde i konsekvensens namn internt hyrda lokaler (Domkyrkoforum) hanteras på samma sätt. Vidare, de svävande skrivningar om "mångfunktionella kyrkorum" som presenteras i utvecklingsplanen avslöjar en bristande insikt i den verksamhet som drivs i Samarbetskyrkan S:t Knut. Denna verksamhet är i mycket hög grad *Närvaro i lokalsamhället* på Linero, som bygger till stor del på ideella krafter och som inte med enkelhet flyttas till en annan plats.

S:t Knuts kyrka är redan ett multifunktionellt kyrkorum – ett av pastoratets minsta – med 130 tätt placerade stolar, och två bord som används av barnfamiljer, samt förvaringsskåp för vissa verksamheters behov. Här firas gudstjänst varje söndag med i ett 60-tal deltagare en "vanlig söndag" och uppåt 90 vid speciella tillfällen med t.ex. körmedverkan. Gudstjänsten drivs med ett stort inslag av ideella medarbetare som vaktmästare, barnkyrkoledare, musiker och fikafixare i alla åldrar från 15 år till 80+. Det intilliggande Rutrummet på 25 m² används varannan söndag till en av två barnkyrkogrupper – den andra barngruppen samlas i församlingsgården. Här finns också det pentry som föreslås användas till att förbereda kyrkkaffe för 40-50 personer. Det blir också basen för all annan diakonal verksamhet som innefattar måltidsgemenskap. Dagens förråd på 8 m² som ska bli personalens kontorsutrymme, varav minst 3 m² är korridor, har på sin höjd plats till två ståbord. Sakristians 8 m² rymmer inte mer än förvaring av kyrkliga textilier och plats att räkna kollekt. Någon plats för enskilda samtal finns inte – såvida inte en biktstol byggs inne i kyrkan! Och förråd för de musikinstrument, bord och annat skrymmande som ska flyttas in och ut ur det multifunktionella kyrkorummet finns inte.

I lokalförsörjningsplanen beskrivs verksamheten i S:t Knuts församlingsgård enligt följande: "I församlingsgården dricks det kyrkkaffe på söndagarna och en av grupperna i barnkyrkan träffas här. Begravningskaffe och dopkalas förekommer också." Denna beskrivning förbiser den rika och mångfasetterade sociala och diakonala verksamhet som bedrivs i församlingsgården under vardagar, framför allt dagtid.

Förutsättningen för denna levande gudstjänstgemenskap över generations-, kultur- och kyrkliga traditionsgränser är den vardagliga verksamheten som bedrivs i församlingsgården, där *Närvaron i lokalsamhället* manifesteras i öppna caféer, språkcaféer, samtalsgrupper, närhet till

enskilda samtal och möten i vardagen. Några av dessa grupper kan samlas inne i kyrkan eller Rutrummet, några enstaka samlingar kan förläggas till församlingens andra församlingsgårdar, men att förflytta sig dit kräver sociala, fysiska och ekonomiska resurser som många bland oss i församlingssamfundet saknar. *Förslaget att säga upp församlingslokaler är ett dråpslag mot denna verksamhet och dessa utsatta grupper.*

Förslaget att effektivisera lokalutnyttjandet på S:t Hans genom att förlägga andra verksamheter från pastoratet där, ställer vi oss positiva till. Likaså är vi öppna för att lokalerna i Maria Magdalena kyrka utnyttjas mer. Kyrkans placering gör lokalerna lätt tillgängliga för t.ex. stadsförsamlingarna – 15 min med buss från Allhelgonakyrkan, 13 min med cykel.

FR-LÖS anser att församlingarnas kontinuerliga behov och lokalernas placering i mycket högre grad måste styra prioriteringarna. Att tillhandahålla lokaler för "skolavslutningar, examenshögtider och stora konserter" (s 39) är inte högsta prioritet för vårt uppdrag som kyrka i Lund.

5) Besparingar på personal (PERSONAL)

Då det som ovan nämnts är mycket tunt i underlaget om resonemanget kring personalnedskärningar är det svårt att kommentera det. Vi ställer oss dock mycket *kritiska till att den största procentuella nedskärningen föreslås på diakonala tjänster, 33% (4,5/13,75)*. Det rimmar illa med församlingsinstruktionens fokus på Kontakt och relation, där de diakonala tjänsterna är mycket centrala för att öppna dörrar till kyrkans gemenskap i livets alla situationer. Detta gäller särskilt de svåra situationerna som kan skapa öppningar för livets och trons frågor. *Det gäller i hög grad de svaga och små bland oss, som vi har ett särskilt uppdrag att vårda oss om.*

Ytterligare frisvar från Samarbetsrådet S 2

Yttrande till samarbetsrådet för samarbets- kyrkan S:t Knut om Utvecklingsplan för Lunds pastorat, *Kyrkorådet 2023-05-31*, från EFS- föreningen på Sankt Knut.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
Inledning	2
Bakgrund	2
Diakonin i centrum	2
Församlingsverksamheten på Linero och Råbylund	2
Generella synpunkter på utredningen	3
Besparingsbehov	3
Prioritering av verksamheter	3
Prioritering av personal	4
Prioritering av stadsdelar	4
Barnkonsekvensanalys saknas	4
Åtgärderna räcker inte	4
Alternativ saknas i remissen	5
Sammanfattning: En andra remissomgång är nödvändig	5
Specifikt om Samarbetskyrkan S:t Knut	5
Lunds östra stadsförsamling och Samarbetskyrkan S:t Knut	5
Samarbetskyrka med EFS	5
Lokalförsörjningsplanen missledande	6
Mobilitet hos besökare	6
Lokaloptimering	6
Prioritering mellan församlingar	7
Linero- ett utsatthetsområde	7
Konsekvensanalys	9
Alternativa förslag till besparingar	11
Ta med förskoleverksamheten i utredningen	11
Utvärdera församlingsindelningen	11
Lägg samman Allhelgonaförsamlingen och Domkyrkoförsamlingen	11
Konkretisera lokalförsörjningsplanen till beslutsunderlag	11

Inledning

Bakgrund

- Lunds pastorat har enligt utvecklingsplanen stora behov av besparingar. Underskottet ligger på cirka 10 Mkr/år för perioden 2025–2027, varav cirka 2 Mkr/år ska tas på lokalkostnaderna för att dessa i fortsättningen ska vara max 24% så som beslutats.
- **Utvecklingsplanen föreslår att man löser besparingskravet genom att, i praktiken, avveckla 2 verksamheter i pastoratet: Diakonin (i centrum) och församlingsverksamheten i samarbetskyrkan S:t Knut.**

Diakonin i centrum

Förslaget att stänga diakonicentralen Ugglan och flytta verksamheten till Helgeandsgården, samtidigt som man minskar antalet diakonitjänster från 13,75 till 9,25 (33%), är ett verkligt slag mot den diakonala verksamheten i pastoratet. Utvecklingsplanen föreslår en minskning av den totala tjänstevolymen i pastoratet med 15,5 tjänster (18%) enligt tabellen:

Tjänstekategori	Antal inrättade tjänster	Antal indragna tjänster	Procentuell nerdragning
Diakoni	13,75	4,5	33
Fastighet	3,0	1,0	33
Service	18,2	4,0	22
Komminister	24,5	4,25	17
Pedagog	11,7	1,0	9
Musik	13,91	0,75	5

Varför denna slagsida till förmån för musiker gentemot diakoni?

Därtill tänker man sig att förflytta verksamheten längre från centrum. Man antar att mobiliteten är hög hos diakonins besökare. Här talar vi om personer som knappast disponerar bil, taxi eller elcykel, dvs definitivt inte är mobila. Dessa förväntas ta sig till Klostergården (1,8 km, 23 minuter för dem som kan promenera raskt). Tappet lär bli stort. Att S:ta Klara har ett så stort diakonalt arbete (Utvecklingsplanen sid 38) beror på att kyrkan ligger granne med "plattan" där många behovande finns. I Lund skulle det motsvaras av Domkyrkan eller Klosterkyrkan med närhet till stationsområdet och centrum. S:ta Klaras diakonala profil startade inte heller utifrån något centralt beslut i Stockholms domkyrkoförsamling utan utifrån bön och engagemang hos gudstjänstdeltagare.

Församlingsverksamheten på Linero och Råbylund

Utvecklingsplanen föreslår att S:t Knuts församlingsgård på Linero sägs upp. Som konsekvens av detta kan man sedan genomföra omfattande besparingar på personal. Påståendet att "En flytt från S:t Knuts församlingsgård är således en verkställighet av den lokalförsörjningsplan som kyrkofullmäktige beslutat om, men också en förutsättning för en del av de besparingsåtgärder som föreslås betr. personal." (Utvecklingsplanen sid 53) är att våldföra sig på lokalförsörjningsplanen som inte nämner S:t Knuts församlingshem specifikt.

Se mer om detta i avsnittet om lokalförsörjningsplanen på sid 11 ff.

Uppenbarligen avser man att dra ner på tjänsterna primärt inom S:t Knut. Talet om att flytta verksamheter till andra lokaler i LÖS förutsätter att personalen som driver verksamheterna finns kvar. Så tycks tanken inte vara utifrån skrivningen att avvecklingen av S:t Knuts församlingsgård är en förutsättning för de föreslagna personalbesparingarna. Konsekvensen blir alltså att verksamheten blir omöjlig (utan personal), oattraktiv (i ej ändamålsenlig lokal) och/eller otillgänglig (för långt bort). Därmed kommer den att försvinna, att självdö.

S:t Knut är en samarbetskyrka med EFS, och verksamheten bedrivs förstås både i S:t Knuts kyrka och i församlingsgården. Verksamheten är reglerad i avtal mellan Lunds stift, Lunds pastorat, EFS-Syd och EFS på S:t Knut. Samarbetskyrkan skapades på initiativ av Lunds pastorat (då: Lunds kyrkliga samfällighet) för att stärka verksamheten i "ett av Lunds utanförskaps-områden" (Lunds pastorats ordval).

I detta yttrande använder vi begreppet "församlingsverksamheten i S:t Knut" för den verksamhet som utförs i och kring S:t Knuts kyrka och församlingsgård, väl medvetna om att S:t Knut inte är en egen församling enligt Svenska kyrkans organisation. Ur ett mer informellt traditionellt perspektiv används ordet församling om en gemenskap kring en gudstjänst, och i den meningen är S:t Knut fortfarande en egen församling. Därtill kommer att samarbetsavtalet om samarbetskyrkan S:t Knut inte innefattar hela Lunds östra stadsförsamling utan enbart verksamheten i och kring S:t Knuts kyrka - "församlingsverksamheten i S:t Knut".

Generella synpunkter på utredningen

Besparingsbehov

EFS-föreningen i Samarbetskyrkan S:t Knut förstår behovet av besparingarna. I ett läge där antalet medlemmar i Svenska kyrkan sjunker, och därmed intäkterna, måste även utgifterna sänkas. Man måste helt enkelt "rätta mun efter matsäcken". Vi bejakar denna slutsats och redovisar i sista avsnittet (sidan 11 ff) några alternativa förslag. Tyvärr är det svårt att vara helt konkret i brist på underlag, så därför är några av förslagen av karaktären "titta mer på" eller "överväga att".

Av det skälet utmynnar vårt svar till stor del i att en vidare utredning behövs, och med den även **en ny remissomgång**.

Prioritering av verksamheter

Hur bygger vi en Kristi församling med utredningen genomförd? Den teologiska analysen saknas. Vi ser enbart en ren administrativ analys utan hänsyn till kyrkans uppdrag i Lund. I inledningen finns följande citat ur kyrkoordningen:

"Svenska kyrkan framträder lokalt som en församling. Denna är den primära enheten inom kyrkan. Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Allt annat som församlingen utför är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift."

Vi saknar, i utredningen, ett resonemang om hur de olika verksamheterna (noderna) var för

sig bidrar till denna grundläggande uppgift: att bygga en Guds församling på jorden, i Lund.

Man skulle ju tänka sig att de verksamheter som inte är direkt del av eller synes bidra till den grundläggande uppgiften kunde få en lägre prioritering. Vi saknar resonemang kring prioritering av verksamheterna: varför sker nerdragningarna främst på diakoni, och inte på tex konsertmusik?

Vi vill starkt ifrågasätta att de gamla kyrkobyggnaderna och konsertverksamheten får så stor prioritet i förhållande till kyrkans grundläggande uppgift.

Prioritering av personal

Vilka möjligheter det finns att låta ideella krafter bidra i större utsträckning berörs inte, och behöver utredas ytterligare. Om besparingarna innefattar indragning av tjänster bör man överväga vilka uppgifter som skulle vara möjliga att lägga över på ideella krafter.

Prioritering av stadsdelar

Vi ser ingen analys av Lunds olika stadsdelar och behov av kyrklig närvaro där. Några viktiga frågor att analysera är följande:

- Behövs alla kyrkor i centrala Lund om vi måste spara?
- Hur väger vi behov mellan olika stadsdelar och hur får vi med Brunnshög och Råbylund i denna analys?
- Vad blir konsekvenserna om vi drar ner närvaron i en utsatt stadsdel med liten mobilitet. Står vi för dessa konsekvenser?
- Var/i vilka stadsdelar är de diakonala behoven störst och hur möter vi dessa behov utifrån en nod på Klostergården?
- Socialt utsatta grupper har vanligtvis låg mobilitet. Utredningen saknar en analys om hur vi når och blir tillgängliga för dessa grupper. I tex Lunds östra stadsförsamling är det långt mellan de olika lokalerna, och mycket svårt att resa kollektivt mellan lokalerna. Lunds stads busslinjer utgår från att alla vill till eller från centrum.

Barnkonsekvensanalys saknas

Beslutet som ska fattas berör väldigt många barn. Enligt Svenska Kyrkans policy ska en barnkonsekvensanalys alltid göras vid stora beslut, för att bedöma om beslutets konsekvenser är positiva eller negativa för barnen.

Åtgärderna räcker inte

Vi noterar att planens besparingar inte räcker på sikt. Detta konstateras även i planen på sid 54. Om planen genomförs nu blir det alltså dags igen om några år. Skillnaden blir att man slagit sönder en väl fungerande församlingsverksamhet i S:t Knut och kraftigt beskurit diakonin. I övrigt är det samma utmaning. Blir det då dags att säga upp nästa hyrda lokal? Eller avveckla fler verksamheter i samhällets marginaler?

För att nå stora resultat bör man börja med att se på de stora kostnaderna, speciellt på fastighetssidan. Mer om det i stycket om alternativa förslag (sid 11 ff).

Alternativ saknas i remissen

Genom att enbart ha ett förslag i remissen tvingas alla att säga Ja eller Nej. Ingen vill vara Nej-sägare, och alla som ej direkt drabbas av förslagen kan förväntas säga Ja. Den som säger Nej tvinga stå som bromskloss, måste själv hitta alternativ och därtill föra ut alternativen för att skapa en opinion för en annan lösning. Detta är ett djupt otillfredsställande sätt att hantera en så här viktig fråga.

Sammanfattning: En andra remissomgång är nödvändig

Utredningen har allvarliga brister och behöver omarbetas. Sammanfattningsvis konstaterar vi att de största bristerna är att

- Remissen bygger på ett missförstånd om vilken verksamhet som bedrivs i St Knuts församlingsgård.
- Barnkonsekvensanalys saknas.
- Konsekvensanalys för församlingslivet och diakonin saknas.
- Analys av hur personalgrupper, verksamheter och stadsdelar ska prioriteras saknas.
- Alternativa besparingsförslag saknas.
- Förskoleverksamheten, som går med stort underskott, behöver tas med.
- Samarbetsavtalet med EFS är lokalt, för verksamhet i St Knuts kyrka och församlingsgård.
- Utredningens prioriteringar följer inte Kyrkoordningens definition av kyrkans grundläggande uppgift (GUDM).

Med så många öppna frågor **måste en andra remissomgång genomföras** där vi får se vad tjänstemännen kommit fram till när man analyserat remissvaren från denna första remiss. Noteras kan att Svenska Kyrkan inte är en ren tjänstemannaorganisation utan en medlemsorganisation där vi bör lyssna in medlemmarna i en sådan här djupgående förändring.

Specifikt om Samarbetskyrkan S:t Knut

Lunds östra stadsförsamling och Samarbetskyrkan S:t Knut

Remissen bygger på missförstånd om hur Lunds östra stadsförsamling är organiserad och fungerar.

På pappret är Lunds Östra Stadsförsamling **en** församling, men i praktiken är det **tre** församlingsgemenskaper, var och en knuten till sin kyrka. Så har det varit sedan sammanläggningen 2012. Varje kyrka har sin verksamhet, med sin identitet, sin församlingsgemenskap, sina ideella krafter och sina arbetsformer. Även personalen är knuten till en av de 3 kyrkorna/gudstjänstgemenskaperna, även om man stöttar varandra och vissa tjänster är övergripande eller delade mellan distrikten.

Samarbetskyrka med EFS

Lunds stift, Lunds pastorat, EFS-Syd och EFS-föreningen i S:t Knut har ett avtal om att bedriva verksamhet i form av samarbetskyrka i St Knut. Det gäller inte hela Lunds östra stadsförsamling, utan enbart församlingsgemenskapen i S:t Knuts kyrka och verksamheten i

den kyrkan med sin församlingsgård. Lunds pastorat kan alltså inte hänvisa samarbetskyrkans verksamhet till annan lokal inom Lunds Östra Stadsförsamling enligt pastoratets eget gottfinnande. Utvecklingsplanens påstående: *"Den verksamhet som är knuten till samarbetskyrkan EFS kan fortgå i S:t Knuts kyrka, och även få utrymme i den av EFS tidigare nyttjade Maria Magdalena församlingsgård"* (Utvecklingsplanen sid 41) bryter alltså mot avtalet med EFS.

Lokalförsörjningsplanen missledande

Tyvärr har man i lokalförsörjningsplanen helt räknat bort all verksamhet i S:t Knuts församlingsgård utom den som är direkt knuten till gudstjänster: *"I församlingsgården dricks det kyrkkaffe på söndagarna och en av grupperna i barnkyrkan träffas här. Begravningskaffe och dopkalas förekommer också."* (Lokalförsörjningsplan 2023-01-30, sid 15). Detta är **grovt missvisande**; vår församlingsgård sjuder av liv, med olika aktiviteter varje dag. Språkbruket är också förklenande, en direkt skymf mot alla som arbetar i församlingsgården varje dag i veckan.

Se nedan under "Konsekvenser" angående vilka verksamheter som använder församlingsgården regelbundet.

Mobilitet hos besökare

I planen resonerar man om mobilitet hos besökare. Man antar att rörligheten är stor hos dem som idag besöker S:t Knuts församlingsgård så att dessa utan problem kommer att ta sig till Maria Magdalena kyrka dit man föreslår att viss verksamhet ska flyttas. Förvisso kan man anta att en del besökare är mobila: bilister och cyklister med god kondition. Värre är det för äldre som är hänvisade till kollektivtrafik och för barn som inte bör röra sig ensamma i trafiken.

Till stor del handlar det om barn och familjer, dvs cyklande barn och fyllda barnvagnar som ska dras 2,6 km norrut, en promenad som tar 35-45 minuter, och sedan hem igen! För dem som använder kollektivtrafik går rutten via centrum med byte av buss, en resa som i värsta fall kan ta en timma. Vi kan utgå från att många kommer att dra sig för resan, både pga tiden och kostnaden.

Ett djupare relationsbyggande hindras genom att sprida ut verksamheter i flera olika församlingar eller lokaler. Problemet gäller både mellan olika lokaler inom Lunds Östra Stadsförsamling och inom pastoratet i stort. Detta håller inte utan urvattnar gemenskapen, dvs församlingen.

Lokaloptimering

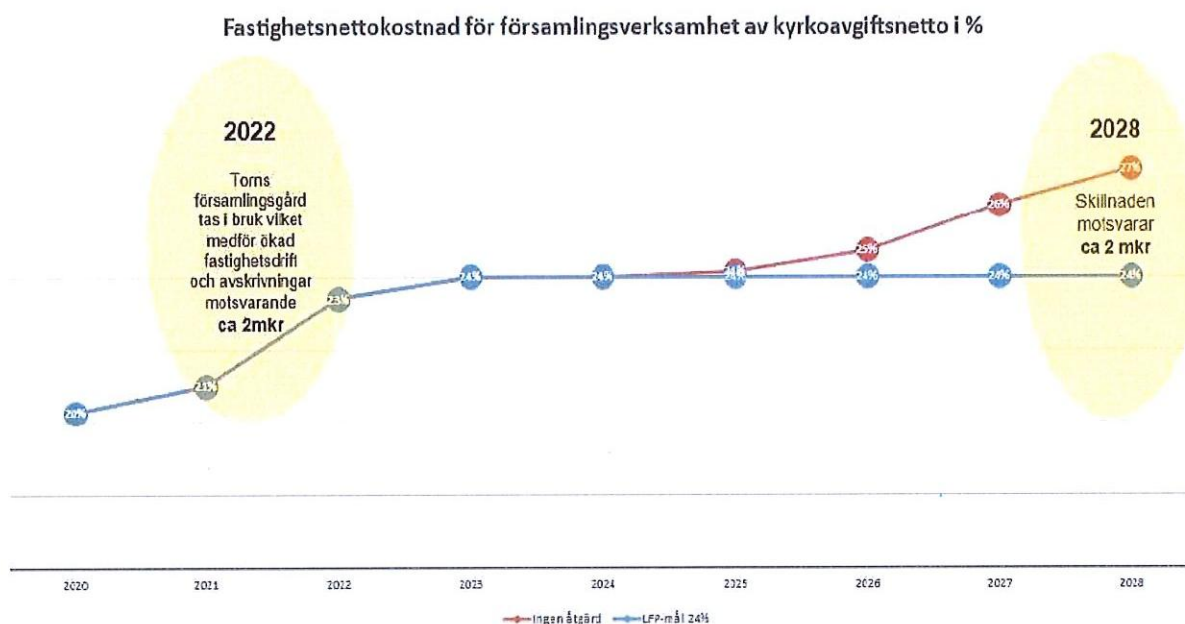
På sid 47 i utvecklingsplanen står det att flera av pastoratets församlingsgårdar kan lokaloptimeras. Vi noterar att vi i S:t Knut redan genomfört en lokaloptimering, till cirka halva den tidigare ytan, i samband med ombyggnaden 2015. Lokalerna är nu bra mycket mindre än de ägda församlingsgårdarna. Ändå är det just denna lokal som ska bort - enbart för att den är hyrd. Just denna församling ska nu lokaloptimera sig igen! Det är helt enkelt varken rimligt, möjligt eller på något sätt rättvist. Att verksamheten i S:t Knut väljs ut till besparing enbart utifrån det faktum att denna församlingsgård är förhyrd är inte rimligt.

Besparingsplanen borde utgå från behov, inte från ett 50 år gammalt beslut att inte bygga utan hyra just denna församlingsgård.

Utvecklingsplanen talar också om att göra S:t Knuts kyrka till ett "mångfunktionellt rum" (Utvecklingsplanen sid 41). Det förblir en gåta hur detta rent praktiskt skulle utformas med tanke på behov av samtalsutrymme, arbetsbord, cafékök mm. Lika frånvarande är kostnadsuppskattning på den ombyggnad som då krävs.

Prioritering mellan församlingar

I Lokalförsörjningsplanen finns följande graf:



Tillbyggnaden av Torngården ökar den årliga fastighetskostnaden med ca 2 Mkr. För att klara det tar man bort hela församlingssgården för Samarbetskyrkan S:t Knut. Tydligt är det värt dubbelt så mycket i driftsbudget att Torns församling får en större församlingssgård än att S:t Knut överhuvudtaget får ha en.

S:t Knut är närmaste kyrka och församlingssgård för hela nya Råbylund, förutom Linero och södra Mårtens Fälad – ett upptagningsområde med betydligt fler invånare än hela Torns församling. Vi undrar vad denna prioritering bygger på.

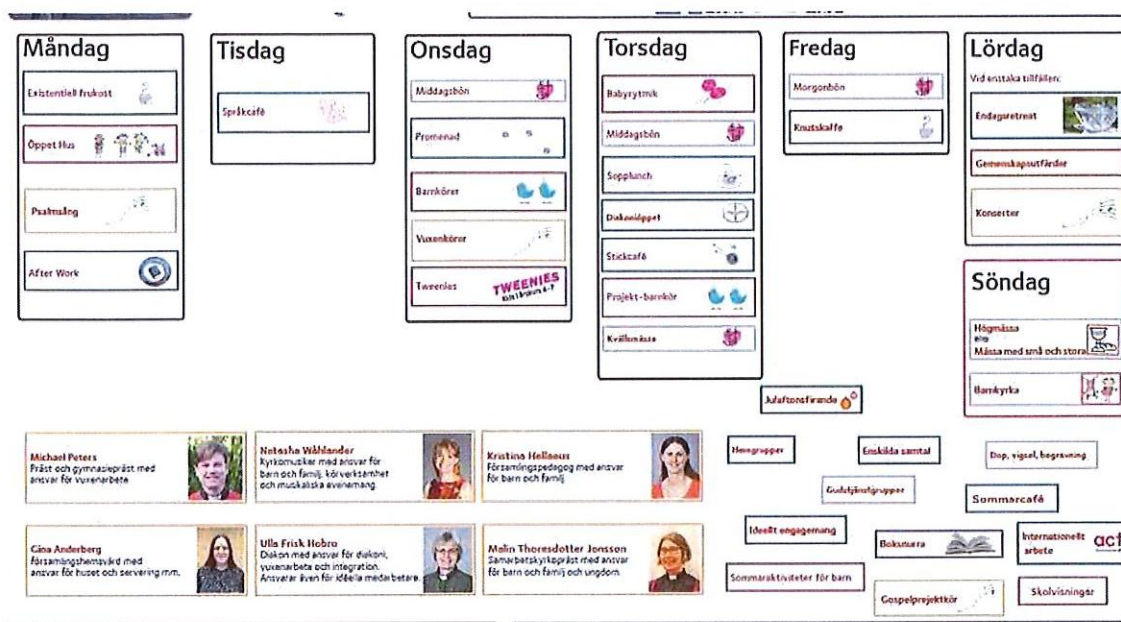
Linero- ett utsatthetsområde

- Linero är ett av Lunds utsatthetsområden, med miljonprogramsbebyggelse och socioekonomiska problem. Nu föreslår Svenska kyrkan att församlingssgården just här ska avvecklas. Verksamheterna för den välmående medelklassen i centrum prioriteras. Ska inte kyrkan vara kyrka för marginalerna? Det var bland samhällets marginaliserade som Jesus verkade, och detta går som en röd tråd genom kristenhetens historia; i klostrens sjukvård och missionens arbete, såväl som i diakonin i vår egen kyrka.
- Många människor som söker sig till S:t Knuts församlingssgård kan inte ta sig till någon annan kyrka/församlingssgård på ett rimligt sätt. Att ha diakon och andra anställda närvarande på dagtid är speciellt viktigt på en sådan här plats. Församlingssgårdens läge vid torget är strategiskt viktigt genom att vara där människor rör sig, lättillgängligt och synligt. Detta gäller så mycket mer i de orostider

vi nu befinner oss i.

- I församlingsgemenskapen har vi flera regelbundna deltagare från de olika särskilda boendena på Linero. Inom stadsdelen finns flera boenden med socialt stöd där vi som församling har en uppgift. Personerna som bor så skulle svårligen ta sig till de andra församlingshemmen i församlingen, såväl för enskild kontakt som för deltagande i verksamheter.
- Undersökningar visar att Svenska kyrkans medlemmar tycker att just diakoni är något av det viktigaste som kyrkan ska arbeta med. Skall då Lunds pastorat dra ner på just denna del av verksamheten? Att inte ha kontor och verksamhetslokaler på plats innebär färre möjligheter att möta människor genom bl.a. språkcafé, babycafé soppluncher och liknande verksamheter. I dessa möten träffar man människor med många olika behov och svårigheter, både ekonomiska och existentiella. Dessa kontakter försvinner om församlingsgården inte finns kvar.
- Enligt en artikel i Sydsvenskan 20230703 har Vikingaskolan i på Linero bland kommunens sämsta resultat - ytterligare en indikation på områdets utsatthetskaraktär.
- Kyrkan betyder mycket för Linero! Det finns en bred kraftsamling för att göra Linero till en trygg plats för barn att växa upp i. I nätverket *Tillsammans för Linero* samverkar Samarbetskyrkan med bland andra kommunen, Vikingaskolan, LKF, biblioteket, butiker, träffpunkt för seniorer och hyresgästföreningen för att detta ska vara en verklighet. Församlingsgården med närvarande personal är en viktig pusselbit i detta nätverk. (Vi utgår från att pastoratet på övergripande nivå har en aktiv förhandling med Lunds kommun angående församlingsgårdens hyra. Hur mycket värderar kommunen kyrkans närvaro?)
- Råbylund är en helt ny stadsdel, med stor inflyttning av barnfamiljer. S:t Knut är den närmaste församlingsgemenskapen. Den ligger bra till för hela Råbylund, intill butiker och bibliotek. Redan nu finns många deltagare från Råbylund i våra verksamheter, tex babycafé, barnkör och barnkyrka. Vi har också deltagare från Råbylundsområdet i språkcaféet. Försvinner församlingsgården här är risken stor att kyrkan förlorar kontakten med många boende från Råbylund. Det finns inga alternativ i närheten, såväl St Råby som S:t Knut blir kyrkor utan annan verksamhet än gudstjänster i kyrkan.
- Vi har, inom Lunds Östra Stadsförsamling, erfarenhet av hur svårt det är att upprätta/upprätthålla ett församlingsliv utan församlingsgård. Verksamheten i S:t Knut drabbades av detta under ombyggnaden för några år sedan. Till stor del var det vetskapen om att det var tillfälligt som gjorde att vi orkade hålla igång verksamheterna ändå. Men sedan dess har besöksantalet ökat, så det skulle inte fungera idag. Även St Råby kyrka saknar ju samlingslokal i sin närhet, och därmed är verksamheten i Stora Råby by ganska begränsad. Det är mycket svårt att bygga flera verksamheter och nå vidare till människor i olika situationer enbart utifrån kyrkolokalen med den verksamhet man har där.

Konsekvensanalys



Bilden visar vad som sker varje vecka i Samarbetskyrkan Sankt Knut, våren 2023. Notera även de fristående rutorna som inte är knutna till någon veckodag. Majoriteten av all denna verksamhet kräver en församlingsgård. Uppskattningsvis är det minst 200 besök i församlingsgården varje vecka.

Om församlingsgården sägs upp får det förödande konsekvenser för verksamheten. I praktiken handlar det om en avveckling av församlingen i S:t Knut. Skrivningarna om att verksamheten skulle flytta till lokaler i Maria Magdalena eller S:t Hans faller på transporterna, att de personer som verksamheterna vänder sig till inte alls är mobila (se sid 6). Att verksamheterna skulle fortsätta inne i S:t Knuts kyrka faller på olika hinder, se nedan. Slutligen faller hela resonemanget på att utvecklingsplanens besparingar på personalsidan "förutsätter avvecklingen av S:t Knuts församlingsgård" - dvs de tjänster som idag genomför nämnda verksamheter kommer att dras in – så vem ska hålla i resp verksamhet när den omlokaliseras till annan lokal eller klämts in i S:t Knuts kyrka?

Några exempel på konsekvenser:

- Barnkyrkan blir förvisad till endast ett litet rum i anslutning till kyrkan. Rummet ska dessutom delas med dem som förbereder kyrkkaffet. Det blir inte möjligt att, som idag, ha två åldersindelade grupper. Detta behövs då åldersspannet på barnen är stort. Det finns uppenbar risk att någon/några barnfamiljer då prioriterar ner gudstjänstbesök. Barnkyrkan är central i kyrkans grundläggande uppgift.
- Barnkören kan endast träffas i kyrkan för sångövning och vi tvingas lägga ner den delen av träffen där barnen samlas i församlingsgården för undervisning, skapande och gemenskap. Denna konsekvens rimmar dåligt med den grundläggande uppgiften.
- Personalen i Samarbetskyrkan S:t Knut får inga kontor, vilket leder till dålig arbetsmiljö, inga möjligheter till nätverkande med närområdet, ingen möjlighet till praktisk planering av verksamhet osv. Om de små rummen i anslutning till kyrkan görs om till kontor tas all

möjlighet till verksamhet bort där och hänvisas till kyrkan eller utomhus. Detta testade vi under ombyggnationen för några år sedan, och fann att det kraftigt begränsade möjligheterna.

- Möjligheten till förvaring av allt som används året runt till olika verksamheter försvinner, då det redan nu är ont om förvaringsutrymme. Det gäller tex musikinstrument som är stora och svårflyttade.
- Det viktiga mötet som nu sker människor emellan, tex vid kyrkkaffet, försvinner. Gudstjänsten och gudsmötet är viktigt, men den mänskliga gemenskapen är minst lika viktig för många människor och utan kyrkkaffe förloras den. Församningslivet är inte bara förmedling utan även möten och samtal. Vi försökte ha kyrkkaffe inne i gudstjänstlokalen under ombyggnaden 2015 med varierande resultat. Dock noterar vi att antalet gudstjänstfirare sedan dess har ökat. Under 2023 har antalet varit mellan 50 och 70 personer vilket gör det helt omöjligt att genomföra ett kyrkkaffe i gudstjänstlokalen.
- Varje vecka är det språkcafé i församlingsgården. Detta är en hörnsten i det utåtriktade arbetet på St Knut, med både anställda och ideella medhjälpare. Här behövs församlingsgården så att barnen har plats att leka, deltagarna kan sitta ostörda i olika rum samtidigt som det är servering. Om församlingsgården försvinner tvingas vi lägga ner språkcaféet och därmed hela integrationsarbetet. För integrationens skull är det viktigt att lokalen inte är ett heligt rum (kyrkobyggnaden).
- Sopplunchen läggs ner vilket är förödande för den viktiga "lågtröskelgemenskapen" - en väg in i kyrkan för många utsatta människor.
- Babyrytmik och öppet hus kan bara vara inne i gudstjänstlokalen vilket leder till enbart en förmedling av en musikstund. Det viktiga mötet föräldrar emellan, vilket sker vid fika, lek och pyssel i församlingsgården, uteblir. Personalen kan inte heller möta föräldrar och barn och viktiga samtal får inte samma möjlighet.
- Stickcaféet blir förvisat till gudstjänstrummet. Det är dåligt anpassat för denna gemenskap som kräver utrymme för material, bord att sitta vid och möjlighet för fika.
- Vuxenkören, som träffas varje vecka, använder både kyrkan och församlingsgården. Det finns ett värde i att byta miljö under körövningen för kaffe, samtal och gemenskapsbygge. Detta sker idag i församlingsgården. Om lokalen försvinner blir den gemenskapen lidande.
- Barn/ungdomsgruppen Tweenies träffas i församlingsgården samtidigt som vuxenkören övar. Att lägga dessa verksamheter samtidigt är ett medvetet val då man som personal aldrig ska vara ensam i lokalerna, speciellt inte kvällstid. Om församlingsgården avvecklas måste Tweenies läggas ner eftersom det inte finns något utrymme för dem då kyrkan är upptagen.
- Vi kan inte ha något julaftonsfirande vilket blir ett stort svek mot både utsatta och ensamma. Julafton på S:t är en gammal god tradition som betytt mycket för många som sökt en gemenskap just vid jul.
- Både präster och diakon träffar konfidenter för enskilda samtal i församlingsgården. Det finns inte utrymme för detta i kyrkobyggnaden om all annan verksamhet också ska vara där. Dessutom är tröskeln för att ha samtal i kyrkobyggnaden högre än att ha det i församlingsgården. Konsekvensen blir färre samtal, vilket är förödande både ur ett själavårdande och diakonalt perspektiv.

Listan kan göras längre. Vi konstaterar att många verksamheter kommer att läggas ner om församlingsgården försvinner. Verksamheten kan inte flytta eftersom barn, familjer och äldre inte är tillräckligt mobila. Många bor i Råbylund, och har tillräckligt långt redan till St Knut.

Alternativa förslag till besparingar

Ta med förskoleverksamheten i utredningen

Vilka konsekvenser skulle det få om man tar in förskoleverksamheten i utredningen? Skulle den verksamhetens underskott minska om tex Triangelns förskola flyttar ner till Petersgården? Enligt uppgift är bidragssystemen för förskolor bättre för större enheter. Lokalerna i Maria Magdalena kan i så fall hyras ut.

Ska Lunds pastorat överhuvudtaget bedriva förskoleverksamhet om denna går med så stort underskott? Ska vi kanske lägga ner denna verksamhet, eller överlämna den till någon annan?

Utvärdera församlingsindelningen

Finns det någon utvärdering av sammanläggningen 2012 till Lunds Östra Stadsförsamling? Var den till det bättre?

Idag är indelningen synnerligen asymmetrisk. Lunds östra stadsförsamling hade enligt 2022 års statistik 13525 medlemmar, ständigt ökande med Brunnshög och Råbylund. Det är 50% mer än Domkyrkoförsamlingen och 6 gånger fler än Torns församling.

Om verksamheten blivit bättre eller billigare utan församlingar är det dags att överväga fler sammanläggningar. Om, å andra sidan, inga fördelar kan påvisas i kvalitet eller kostnad så är det kanske dags att dela upp Lunds östra stadsförsamling igen?

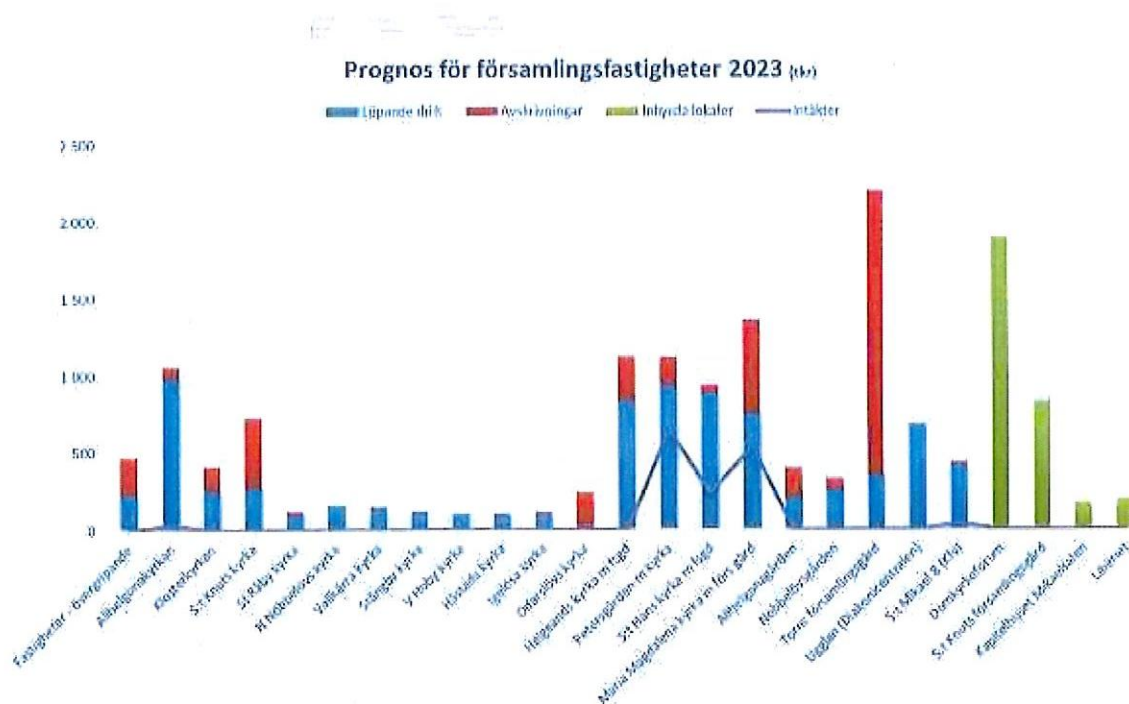
Lägg samman Allhelgonaförsamlingen och Domkyrkoförsamlingen

I avsnittet om Allhelgonakyrkan står: *"Lunds Allhelgonaförsamling är i hög grad en församling där såväl de församlingsaktiva som de sporadiska besökarna kommer från olika delar av staden och till och med från olika delar av stiftet"* (Utvecklingsplanen sid 39). Dessa besökare har alltså redan bevisat sin mobilitet. I stort sett samtliga verksamheter som finns i samma avsnitt om Allhelgonaförsamlingen finns också i Domkyrkoförsamlingen, 650 meter och 10 minuter bort. Är det rimlig prioritering att bedriva dessa verksamheter dubbelt när avståndet är så litet och besökarna dessutom bevisat sin mobilitet?

Vi föreslår att Allhelgonaförsamlingen och Domkyrkoförsamlingen läggs samman. Allhelgonakyrkan kan avyttras eller kallställas och församlingsgården intill avyttras eller hyras ut.

Konkretisera lokalförsörjningsplanen till beslutsunderlag

Av alla pastoratets lokaler har Domkyrkoforum den högsta löpande driftskostnaden (knappt 2Mkr). Det är en hyrd lokal, som bör sägas upp i linje med lokalförsörjningsplanen. Därefter kommer Allhelgonakyrkan (cirka 1 Mkr löpande drift), Petersgården, S:t Hans, Helgeandsgården, S:t Knut och Maria Magdalena (0,7 – 0,9 Mkr).



Räknar man sedan på lokalkostnaderna *per medlem* (eller invånare) blir det uppenbart att man i första hand bör titta på kostnaderna för verksamheten i centrum och i Torns församling. Eftersom i stort sett hela kostnaden för Torngården är avskrivningar är det för sent att spara där. Tabellen nedan visar de löpande driftkostnaderna (exkl avskrivningar) i relation till folkmängd och medlemsantal (2021 års siffror):

Församling	Antal medlemmar	Antal invånare	Kostnad (Mkr)	Kostnad/medlem (kr)	Kostnad/invånare (kr)
Helgeands församling	5 026	11 243	0,85	169	76
Lunds Allhelgonaförsamling	5 620	10 642	1,2	214	113
Lunds domkyrkoförsamling	8 285	14 857	2,15	260	143
Lunds östra stadsförsamling	13 581	33 555	2,8	206	83
Norra Nöbbelövs församling	3 568	7 774	0,4	112	51
S:t Peters klosters församling	8 224	17 380	1,2	146	69
Torns församling	2 100	3 780	0,5	238	132

Om man samlar verksamheterna i centrum (Domkyrkoförsamlingen och Allhelgonaförsamlingen samt Klosterkyrkan) är lokalkostnaderna totalt 4,8 Mkr. Domkyrkoförsamlingen ligger högst (trots att man nyttjar Domkyrkan gratis!) och Allhelgonaförsamlingen har tredje högsta kostnaden. Vad kan man göra för att minska kostnaderna i detta område?

Om man kan utveckla S:t Knuts kyrka till "ett mångfunktionellt rum" där det "kan inrättas arbetsplats/arbetsplatser i kyrkan på ambulerande basis och därigenom säkerställas ett öppet och välkomnande kyrkorum med möjlighet att möta personal."

(Utvecklingsplanen sid 41), så borde man kunna göra detsamma i Domkyrkan och Allhelgonakyrkan. Där finns ju betydligt fler kvadratmeter att arbeta med!

Om man kallställer Allhelgonakyrkan till vardags och låter arrangörer av konserter, skolavslutningar etc stå för den fulla notan för uppvärmning vid dessa tillfällen sparar man in åtskilliga kkr/år.

Alternativt, men med mindre effekt, kan man avyttra Allhelgonagården (med sin del av tomten) och göra Allhelgonakyrkan till ett mångfunktionellt rum. Besparing 0,4 Mkr/år.

Allhelgonakyrkan har också mycket mer plats för ambulerande kontor mm än vad S:t Knuts kyrka har.

Vårt förslag är att se över kostnaderna i centrum och på allvar försöka göra besparingarna där.